N:o 283 A. (142)

TAMPEREEN SANOMAT

19(

Lauvantaina jouluknun 8 p

Kuusi kertaa viikossa ilmestyvä aamulehti.

2nen vuo

TOIMISTO
Aleksanterinkatu 22.
Avoinna 12—1/2 4 ja 1/2 6—1/2 9.
Telefooni 918.
Yksityisnumerot 10 penniä.
Kotiinkanto 6-päiväisestä 1 mk.
ja 3-päiväisestä 50 p. vuodessa.

Tilaushinnat:

6 päiv. painos: Tampereella:	Maaseudulla: Postissa tai asiam.	3 päiv. painos: Tampereella:	Maaseudulla: Postissa tai asiam.
1/1 v. k. 8: —	1/1 v. k. 9: 50	1/1 v. k. 4: —	1/1 v. k. 4: 76
1/2 v. k. 4: —	1/2 v. k. 4: 75	1/2 v. k. 2: —	1/2 v. k. 2: 38
1/4 v. k. 2: —	1/4 v. k. 2: 38	1/4 v. k. 1: —	1/4 v. k. 1: 19
1 kk. —: 75	1 kk. —: 32	1 kk. —: 40	1 kk. —: 16

Venäjälle: 1/1 v. 5 rpl., 1/2 v. 2: 50 rpl., 1/4 v. 1: 50 rpl. ja ulkomaalle 1/1 v. 23: — mk., 1/2 v. 11: 50, 1/4 v. 5: 75, 1 kk. 2: 05.

Toimitus:
Kyösti Kanulainen.
Vastaava toimittaja, tavataan toimistossa 1—3.
Pontus Artt. Lahja Kaislaranta.
Pertti Palmio.

Ilmotushinnat ovat tekstin edellä 9 penniä ja tekstin jälkeen 7 penniä *millimetrilta* — Määrätyille paikoille vaadittavista ilmotuksista lasketaan 15 prosn korotus ja etusivun pohjahinta sisäsivuilla ja 10 prosn korotus ulkosivuilla. Kuoleman ilmotukset vähintäin 3 mk. ja jokaisesta värssystä tahi surusaaton ilmottamisesta 1 mk. lisää; Kiitoksesta 1; 50 Syntymä-, kihlaus- ja vihkimä ilmotuksista 1; 50 mk. Vähin ilmotusmaksu on ennen tekstiä 80 penniä ja jälkeen tekstin 60 penniä. Väkijuomailmotuksia ei oteta. Seisovista ilmotuksista myönnetään alennusta. Vaihtoilmotuksia välitetään kaikkiin lehtiin.

KONTTORI: Aleksanterinkatu 22
Av. 8—6 — Telef. 917.
Taloudenhoitaja tavataan varmimmin klo 11—1 ja 4—6.
Kirjapaino piharakennuksessa. Telef. 529.

Tietysti muistatte Joulu- y. m. ostoksillanne Tampereen Sanomain ilmottajia!

Kurssit.

Suomen pankki, 6 p. Jouluk.

		Myynti-kurssi Smk.	Osto-kurssi Smk.
Pietari	a/v	267: 30	266: —
„	90 p.	—: —	260: 30
Lontoo	a/v	25: 45	25: 26
„	3 k.	—: —	24: 93
Paris	a/v	100: 90	100: 10
„	3 k.	—: —	99: 30
Antwerpen	a/v	100: 70	99: 80
„	3 k.	—: —	99: —
Hampuri	a/v	124: 10	123: 40
„	3 k.	—: —	121: 80
Lyypekki	a/v	124: 10	123: 40
„	3 k.	—: —	121: 80
Berlin	a/v	124: 10	123: 40
„	3 k.	—: —	121: 80
Frankfurt a. M.	a/v	124: 10	123: 40
„	3 k.	—: —	121: 80
Amsterdam	a/v	209: —	—: —
„	3 k.	—: —	208: 50
Tukholma	a/v	189: 30	188: 50
Kristiania	a/v	189: 30	188: 50
Köpenhamina	a/v	189: 30	188: 50

Lakit. Kand.
Heikki Ritavuori.
Lakiasiaintoimisto. Helsinki.
Aleksanterink. 50. t. 4716.
Toimittaa pienimpäinkin saata vain perimisiä, jättää asiakirjoja virastoihin, välittää lainoja.
3952 Matkustaa maaseudulle.

Ammatti-osoitteita.

Lakiasiaintoimistoja:
Varatuomarit
EINAR AHLMAN & YRJÖ PULKKINEN
Lakiasiaintoimisto Tampereella Kauppakatu 14 (Säästöpankin talo) klo 9—2 ja 5—1/2 7.
von Bonsdorff & Sohlberg
(A. E. Anderssonin ja K. A. Häyrysen entiset lakiasiaintoimistot.)
Hämeenkatu 5.
Vastaanottoaika 9—2; 1/2 5—7.
Puhelin 1004.
PAAVO PALOHEIMO.
Kauppakatu 7, kello 10—8.
Gummerus & Björkstén
Samelius'en talo. Avoinna 9—4.
Haasrasaato hyväksyksiä.
Procopé & Seivio
Commercen talo. Puhelin 205. Avoinna 9—2 ja 5—7.
SNELLMAN, F. EMIL, nimituomari. — Koskikatu 11, vast. 1/2 10—11 p. telef.
Asianajaja Turussa.
Lakit. kand. ANTTI MIKKOLA
Turku.
Asianajajia Helsingissä:
Ludvig Hjelt, Aleksant.-k. 40. T. 81 42.
Larz Homén & P. E. Sirnäinvuori, Nikolaink. 28, 10—3. Tel. 42 76.
Waldén & Backberg, I. Hotelink. 1, 10—1, 5—7. T. 23 45.

Lääkäreitä:
M. Ahlman, It. puistok. 23, arkip. klo 10—12 ja 5—7. Telef. 417.
G. A. Backman, Commercen talo, 2nen kerros, 9—11 ja 5—6.
H. Bolsman, apt. Molinin talo, 9—12 ja 5—6. Pyhäsin 10—11. Hermosairaiden ostetut. Telef. 29.
W. G. Darchman, Koskik. 5, 8—11 ja 4—5. Sunnunt. 8—11. Vap. alk. hammasten plombeerauksia.
N. Emelens, Itäinenkatu 20. 1/2 9—11, 1/2 6—7. Telef. 846. Etenkin kirurgisia tautia.
A. Frestadius, apt. Molinin talo, 1/2 9—11 ja 4—5. Pyhäsin 9—11. Iastentaudit).
Axel V. Grönholm, Itäinenk. 11 (Palsoderin talo) 1/2 9—11 ja 6—7. Puh 881. Erikoisala lastentaudit.
K. A. Hoffström, Hämeenkatu 23, tel. 392. Arkip. 9—11 ja 5—6. Erikoisala: synnytykset ja naistaudit.
C. af Hällström, Aleksanterinkatu 22, Hämeenk. kulman lähellä. 1/2 9—11 ja 5—6. Puhelin 291.
Gösta Idman, Mustanlahdenkatu 34, arkipäivinä 8—10 a.-p. ja 4—5 i.-p.
Hyman, O. Kauppatori 7, klo 8—11, 5—6 pyh. 9—11, sisä-, lasten- ja veneer. taut. Tel. 498.
Anna Vilander, Kirkkokatu 8. 1/2 10—1/2 12 a.-p. ja 6—7 i.-p. sunnuntaisin 10—11.
Hierojat ja Sairasvoimistelijat:
V. Cajsa Raucken, telef. N:o 721.
Eliel Hymander, Selinin talo 8—10 ja 6—8.
Anna Malin, Läntinenk. 21. 10—12 ja 2—4.
Rva IDA PALEN Kuninkaank. 18.
HILMA ALANKO, (Gröndahl) Pellavatehd.-k 15.
SANDRA KOSKINEN } Mustanlahdenka-
MARIA LAGERSTAM } tu 20. telef. 780.
EMIL ESKIL V. RENFORS, Satamak. 3. Telef. 618.
Kätilöt:
IIDA WÄÄNÄNEN (Stenqvist) Puutarhakatu n:o 36.
Ida Selenius, Mustanlahdenkatu 18
KATILO ANNA PIHL Moisiontalu 38.
LYDIA PIHLSTROM, Puuvillaiskad.-k. 24 2 r. oik.
EDITH KOTIRANTA, Pispala.
EDLA ROSLING Rongankatu 9.
Hammaslääkäreitä:
Freng, Selinin talo torin varrella, vastaanottaa 9—12 a.-p. 4—5 i.-p.
Carla Johanson, Leanderin talo, Koskikatu 10—12.
Gunner Olin, Hämeenk. 21, 10—1 ja 1/2 5—1/2 6.
T. E. Ranvola, Kansallispankin uusi talo arkipäiv. klo 10—12. Puhelin 974.
Sairaanhoitajatar:
AINA LAMMENRANTA, Kyttälänkatu 5, telef. 713.

Aksel Alanderin Asianajotoimisto, Helsingissä.
HAARAKONTTOORIT: Tampereella, Turussa ja Viipurissa.
Toimittaa kaikki- ja rahainperimis-asioita ympäri maata. Saamme suurin hintelmistöjen ja lainojen välityöstä.

Eläinlääkäri:
Artur Sirlund, Mustanlahdenk. n:o 29 10—1 arkip. Tel. 427.
J. A. Hursén, Viipuna, Metsämäki Telefooni.
Kirjansitojia:
Vilh. Nyberg Hallituskatu 16.
Pankkoja:
SUOMEN PANKKI.
Konttori avoinna klo 10—3. Diskonttokomitea kokoontuu joka päivä klo 11—12 välillä.
Arkkitehtuuri toimistoja:
AUG. KROOK. Kauppahallin talo. telef. 757.

Halpa ja pikainen Tavarainteimitus
Mäntyluodolla ja Porissa.
Telef. n:o 10. Telef. n:o 157 ja 869.
Oscar Heine & Co.

Th. af Reeth, Lakiasiaintoimisto,
Hämeenlinna, puhelin 106.

Pohjoismaiden Osake-Pankki
Perustettu 1872. Omia rahoja Smk. 19,500,000
Maksaa talletuksista:
talletustodistuksella, 6 kuuk. 4 1/2 %
tall.-konttokur. eli säästötil. 4 1/2 %
„kodin säästökassa“ 4 1/2 %
juoksevalla tilillä 2 1/2 %
Ostaa ja myy ulkomaan rahaa, avaa rembursseja, asettaa tavallisia ja kiertomatkakreditiivejä, vuokraa tresoorilokeroita, toimittaa perimisiä, harjoittaa kaikenlaista lainanantoliiketta.
Kauppaa ja teollisuutta varten.
4378

Ilmoituksia.

Suomen Pelastusarmeija
Puutarhak. 12.
kokous tänään klo 8 (ompeluseuran myyjäiset ja teejuhla) ja huomenna klo 11 sekä klo 7 illalla. Soittokunta avustaa. Selim Rindell.

Suomen pelastusarmeijan ompeluseuran myyjäiset tänään ja huomena nuorisojuhla. Tervetuloa! 6838

Ojak. Rukoushuneella
saarnaa sunnuntaina klo 11 a. p. ja 6 i. p. J. Liljeberg, A. Tontti. 6900

Rukoush. Puutarhak. 17.
Sunnunt. t. k. 9 p:nä klo 1/2 4 i.-p. suomal. saarna K. A. Ylenius. Klo 6 i.-p. ruotsal. kokous Ilma Mansner y. m. Klo 1/2 8 i. p. ruotsal. nuorten kokous.

N. M. K. Y.
Sunnunt. 9 p:nä klo 4 i.-p. Kutsukokous. Puheita pitävät past. Hallio ja varastomies Leinonen. 6878

Myyjäiset.
Pelastusarmeijan Lastenselmen ja Slummityön hyväksi toimeenpannaan Tampereella 8 p:nä Jouluk. 1906, Vapaakirkollisten huoneustossa Puutarhak. 17. Myyjäiset avaa Eversti ja rouva Howart y. m. klo 10 a. p. Kahvijuhla illalla klo 8. Kaikki ovat sydämellisesti tervetulleita. Slummisisaret.

Vapaailtama
tänään Viinikankatu 10. Puhujia lähetyssarnaaja Vehonen y. m., alkaa klo 6 ill.

N. N. K. Y.
myyjäiset pidetään maanantaina t. k. 10 p. klo 5 i. p. omassa huoneustossa Pellavatehtaank. 33. Samassa paikassa otetaan kiitoltisuudella vastaan labjoja lanvantai-iltana klo 6—7 ja maanantaina klo 10—1 päivällä. 6902

Vaasan-Pohjanmeren Höyrylaivaosakeyhtiön
laivat lähtevät
ulkomailta
Raumalle
Hullista läht. höyryl. Clio“ 25/11 p. tien.
Köpenk. „ „ „ 28/11 „ „
Hampur. „ „ „Bjarmia“ 23/11 „ „
Lyypekistä „ „ „Frej 25/11 „ „
HUOM.! Rahdit Raumalle ovat samat kuin Turkuunkin, joten rahtitavarin kuljetus Raumaan kautta tulee halvimmaksi.
Otto Lukander jr.
Vaasan—Pohjanmeren Höyrylaiva O. Y.
4379

Myytävänä.

Simaa,
Samppanja- & sitrona, on laskettu pulloihin jouluksi.
6896

Näsijärven Osake-Olutthedas.
Telefoonit 479, 487 & 632.
6896

Hämeenläänin pohjoiseen vaalipiiriin
kaikkiin puolueisiin kuuluvia
Liikemiehiä:

(Kauppiaita kaupungissa sekä maalla, teollisuudenharjoittajia, käsityöläisiä, liikeapulaisia) y. m. henkilöitä, jotka harrastavat „tasaista yhteiskunnallista kehitystä“ kutsutaan yleiseen kokoukseen, joka pidetään Kauppaseuran huoneustossa tiistaina Joulukuun 11 p:nä klo 7 illalla, keskustelemaan ja päättämään:

1) Senlaisen vaalijärjestön asettamisesta, joka tarkoittaa kokeneiden ja kyvykkäiden edustajain valitsemista uuteen Eduskuntaamme, täysin päteviä arvostelemaan taloudellisia olojamme ja niiden kehitysmahdollisuuksia sekä niin muodoin soveliaat valvomaan kaupan ja teollisuuden oikeutettuja etuja, sillä kaupan ja teollisuuden vaurastuminen on yhtenä ehtona koko maan hyvinvoinnille, tehden siten kulttuuri-kehityksenkin mahdolliseksi.
2) Mainitussa tarkoituksessa valitsemaan komitean, jonka toimena on, huolehtia tästä johtuvista käytännöllisistä toimenpiteistä.
3) Käsittelemään muita tämän yhteydessä mahdollisesti esiintyviä asioita.

Tampereella, 5 p:nä Joulukuuta 1906.

Väliaikainen toimikunta.
6872

Suurempi määrä mustia ja värillisiä
Leninkikankaita
Loppuunmyydään JOULUKSI
Smk. 1: 50 pr. metri.
J. & V. Pahlman'illa.
7039

Varamaanmittari MARTTI WIRKIN Maanmittaustoimisto Kurussa, suorittaa kaikkia ammattitehtäviä, antaa neuvoja riita-asioissa, toimittaa palstatilain erottamisia ja tilus-lohkomisia, välittää anomuksia virastoihin, sekä tilojen ostamisia ja myymisiä, lastii kauppakirjoja ja vuokrasopimuksia. Osoite: Kuru, Koivulinna; telefooni on. 524

Kunnallisklubin, Kauppaseuran ja Konversationiklubin
ehdokkaat tämänpäiväisessä **valtuusmiesvaalissa** ovat:
Malinen, V., lehtori.
Huikarinen, Aug., insinööri.
Idman, Gösta, tohtori.
Gyldén, Hj., kauppakoulun johtaja.
Liljeroos, H., tehtailija.
Viljanen, Emil, puuseppä.
Sumelius, Gösta, kauppias.
Elving, Anton, maisteri.
Selin, Alfred, kauppias.
Vasastjerna, Lars, varatuomari.
Turtonen, J. E., liikemies.
Haavisto, J., kansakoulunopettaja
Lehtonen, K. G., kauppias.
Vuolukka, M. W., kustantaja.
L. O. Salon sijalle:
Järvinen, Akseli, kansakoulunopettaja.
6912

Tehtaan laajennus ja muutto.
Yleisön tietoon ilmoitan, että **TAMPEREEN METALLIVALIMO, edelleen saman nimisenä** on muutettu tarkoitustaan varten rakennuttamaani tehdaslaitokseeni Hirsilän pysäkin luo Orivedellä, ja koska nyt olen saanut toivomani sähkövoiman laitokselleni, omistamastani „Myllykoskesta“, sekä verraten lisajat ja ajanmukaiset tehdasrakennukset, niin toivon ja edellytän voivani pysyä arv. yleisön ja liiketuttavaini suosiollisessa huomiossa, voidessani entistä paremmin tarjota palvelustani.
Postios.: Hirsilä.
6831 Telef. Orivesi 33.
Kunnioittaen
Kustaa Lindell.

1898 S.G.T.O.Y. NOKIA.
Oman maan tuotteita joka kotiin!!
Suomalaisia Kalosseja
nyttemmin parhaiden ulkomaisten vertaisia.
HALPOJA! SIROJA! KESTÄVIÄ!
Satavissa useimmilla kauppiailla. 6812

Täten saan kunnian Arvoisalle yleisölle ilmoittaa, että olen avannut
Herrain Vaatetusliikkeen
Hämeenkatu n:o 11, Kelloseppä Holtt'in talossa.
Huom.! Suokeimmat hinnat alallaan.
6904
Kunnioittaen
Yrjö Meriö.

Helsingin Kahvikauppa
Tampere.
Hämeenkatu 21. Puhelin 701.
Erikoisala paahdettu kahvi, suositetaan.
6677

Patentin saaneita
Kolumb
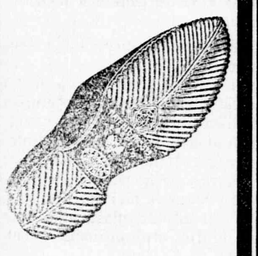
Kalosseja,
komeita ja kestäviä, eivätkä luisu,
löytyy Tampereella useimmissa kauppaliikkeissä ja kenkäkaupoissa.
Tukkutilauksia vastaan ottaa toiminimi **C. Wolbrück & Co,** Pietari, asiamiestensä kautta kaikissa suuremmissa kaupungeissa. 6895

Kuulutuksia.

Tiedoksianto.

Sattuneesta syystä saa Tampereen kaupungin Vaivaishoitohallitus täten yleisölle ilmoittaa seuraavaa:

Vaivaishoidolle kuuluviin laitoksiin: vaivaistaloon, työlaitokseen ja lastenkotiin on yleisöllä toistaiseksi tilaisuus päästä joka arkipäivä klo 10—1 a. p. ja 3—5 i.-p. sekä pyhinä klo 10—1 a.-p. ja 2—6 i.-p. laitoksia katsomaan ja siellä olevia tuttaviaan tervehtimään, vaan on jokaisen kävijän — luvan saadakseen — **ehdottomasti ilmoittautuminen laitosten johtajille.**

Sopimattomasti käyttäytyvä ja laitosten järjestystä häiritsevä kävijä häädetään heti laitoksesta pois; minkäänlainen tarkastusoikeus ei mulle, **kuin asianomaisille valtion- ja kunnanviranomaisille,** tule kysymykseenkään.

Tampereella, 7 p:nä jouluk. 1906.

Vaivaishoitohallituksen puolesta:
Torsten Lindberg.
v. t.
6903 J. V. Tammilehto.

Nuorisoseuran
VUOSIKOKOUS Taistossa tänään klo 7 i.-p. Vaalit. Perhe iltama jäsenille. Uudet jäsenet voivat ilmoittautua kokouksen alussa. 6881

Kokouksia.

Teollisuushallitukselle
hankittavaa koulu- ja työtilastoa varten pyydetään Tampereen kansa,- tehtaalais,- ilta- sekä jatkokoulusta viime keväänä päässeitä tyttöjä ja poikia hyväntahtoisesti kokoontumaan ensi sunnuntaina t. k 9 p. klo 2 päivällä seuraaviin paikkoihin:
a) kansakoulusta päässeet, kosken itäpuolella koulua käyneet Johnin eksenkoulule;
b) kosken länsip. koulusta päässeet Aleksanterinkoululle;
c) kaikki iltakoulusta päässeet Johanneksenkoululle;
d) kaikki jatkokoulusta päässeet Aleksanterinkoulule;
e) tehtaalaiskoulusta päässeet entiselle pumpulitehtaan koululle.
Tampereella joulukuun 6 p:nä 1906.
6885 K. Kaisla.

Palvelukseen haluttaan.

Hevosmiehet huom.!
Heti kelien tultua otetaan rajaton määrä hevosmiehiä halkojen ajoon Ämmätsän Rantalan metsästä Puntarin rantaan Kuhmalahdella. Pinoja metsässä taajassa, halot rutikuivia ja ajo palkka hyvä. Hevosen ruokaa saa ostaa kohtuhinnoilla.
Alfred Selin.

Kuuloja.

Konepajan Soittok. Iltama
Pellteht. juhlasalissa sunnunt. 9 p:nä Joulok. 1906 klo 6 j.-p.-p. Ohjelma: soittoa, näytelmä „Räätälimestari Fips“. Tanssia. Sisäänpääsy 50 penniä.

Tampereen Osake-Pankki
Osakepääoma Smk. 3,000,000.
Vararahasto Smk. 211,907: 14.
Haarakonttori Hämeenlinnassa.
Ottaa vastaan rahoja korkoa kasvamaan:
Talletustilille,
Karttuvalle talletustilille, (talletuskonttokurantille).
Säästökassa tilille. (Kodin Pankki).
Juoksevalle tilille.
Ostaa ja myy ulkomaan rahaa ja ulkomaalla maksettavia vekseleitä;
Ostaa ja myy obligatsiooneja;
Ostaa ulkomaisten lainain maksettavaksi langenneita obligatsiooneja ja kuponkeja;
Myy postilähetysvekseleitä;
Diskonttaa vekseleitä;
Myöntää kassakreditiivejä, lainoja ja rembursslkrediittejä;
Asettaa matkakreditiivejä ulkomaalle;
Toimittaa rahainperimisiä, maksuja ja rahalähetyksiä niinhyvin koti- kuin ulkomaalla.
Toimia voidaan antaa pankille kirjeellisesti. 421

TAMPEREEN SANOMAIN OSAKEYHTIÖ
KIRJAPAINO
ALEKSANTERINK. 22
ENSIluokan TYÖ
KOHTUUS HINNAT
TELEF. 529

Kapaloitaan katkomassa.

Pienwiljelyksen — tulewaisuuden wiljelysmuodon — aika on tullut. Sääsken ääni kuuluu jo taiwaaseen. Kullerwo katkoo kapaloitaan!

Ei ole paha. Pienwiljelyksen — sen woimaperäisen, itsenäisen, onnellisen pienwiljelyksen — woima ja mahti aletaan jo tuntea ja tunnustaa. Se on mies sekin. Se tuodaan tupahan, wiedään peräpenkille, pöydän päähän, kunniapaikalle. Sen luottamusta herätetään, sen uskoa warmennetaan ja sen tulewaisuudesta toiwotaan.

Eikä suotta. Kauan on ollutkin sen asema kieto. Kauwan on se ollut loinen. Sitä on yhlolkain katseltu, sille on armopaloja annettu, se on ollut parannusten arwoinen, mikäli sen on katsottu woiwan tukea suur- ja keskikoista wiljelystä. Sitä ei ole esim. Suomen maatalousseurat kuin harwoissa poikkeuksissa palwelleet. Ne eiwät ole kutsuneet pien wiljelijää neuwopöytänsä ääreen. Hän on jäänyt seurojen harrastuksille kylmäksi. Katsonut niitä epäillen. Eikä suotta. Mitäpä tunnustusta, osanottoa ne hänen puolestansa, nykyisessä muodossansa, olisiwat ansainneetkaan. Seurojen kon sulentit owat ajelleet waan waltateiden warsilla, kirkonkylissä kokouksiansa pidelleet, olleet suur- ja keskikokoisten wiljelijäin hywäksi wirkeästi toimiwia „armelijaisuusjärjestelmän“ palwelijoita. Ylimys waltainen järjestelmä on wallinnut kansanwaltaisimmaksikin luullussa seurassa. Jo itse järjestelmä on sen luontoinen.

Mutta tuuli onääntynyt. Todellinen kansanwaltaisuus astuu esille. Maanwiljelysseurain sisäinen jäsesta luodaan udestaan. Pien wiljelijäkin on mukana. Hän tulee itse päättämään kohtalostaan. Sen wuoksi hänelle nyt niin „pokentierataan“. Samoin kuin meidän kansamme sywät riwit ottiwat ohjat käsiinsä waltiollisella alalla, samoin pienwiljelijätkin nyt tulewat osallisiksi johtoon taloudellisella alalla, woiwat erityisenä järjestönä waikuttaa hallituksen kuin ennen mikäkin rustholari.

Kullerwo on katkonut kahleensa. Waltiowiisaita ne, jotka owat ajoissa ymmärtäneet hellittää kapalowöitä.

Pidettyäni tämän esipuheen pienwiljelyksen mahdista, siirryn tarkastelemaan niitä keinoja joilla maanwiljelys- ja talousseurat aikowat auttaa uutta osaweljeä.

Kun pienewiljelijäin luottamus maanwiljelys- ja talousseurojen toimintaan on saatu heräämään, waltisemalla heitäkin seurojen johtokuntiin, kutsumalla heitä mukaan asiantuntijoina, asettamalla wirkailijoiksi henkilöitä, jotka persoonallisilla esiintymisellään woiwat saawutta luottamusta hänesä, kun wälisseinä waurampien ja heikompien wälillä on purettu, epäluottamus ja kauna häwinnyt, on maaperä otollinen sille pienwiljelijän talouden perinpohjaiselle uudistustyölle, joka sitä warten on suunniteltu. Ammattitaidon kohottaminen, kehotustoimenpiteet (palkitsemiset) ja luoton tarpeen tyydyttäminen owat se wipusin, jolla pienwiljelys koetetaan kohottaa.

Ammattitaidon kohottamiseksi

on toimeenpantawa lyhytaikaisia kursseja, järjestäen ne sekä yleis- että erikoiskursseiksi. Yleiskursseien tarkoituksena on herätyksen ja innostuksen aikaansaaminen. Erikoiskursset toimeenpannaan wasta innostuksen herättyä.

Erittäin tärkeänä pienwiljelijäin maanwiljelyksen ja sen siwuelinkei-

Työväen Teatteri
Lauvantaina Joulukuun 8 p. 1906 klo 8 illalla
Unkarin Mustalaiset.
6868

Professori Mandelstamin kehoituskirjoituksen johdosta toimeenpannaan sunnuntaina Jouluk. 9 p:nä klo 8 j. p. p. Kaupungintalon juhlasalissa
ILTAMA
Venäläisten poliitillisten pakolaisten hyväksi.
OHJELMA:
1. Pelleas ja Melisande Jean Sibelius
2. Esitelmä (suomeksi) Venäläiset kirjailijat vapausaatteen ja yhteiskuntareformien palveluksassa
3. Venäläisiä romansseja — — — —
4. Lausuntoa (ruotsiksi)
5. Impromtu Jean Sibelius
Rigoletto Fantasia Liszt
6. Esitelmä (ruotsiksi) Venäjän poliittiset puolueet
7. Duetteja. Wanderers Nacht lied } Rubinstein
Die Nacht
8. Lausuntoa (suomeksi)
9. — — — — — —
Pilettiä numeroittuja à 3 mk., numeroimattomia à 2 mk sekä lehterille à 1 mk. saadaan Lauvantaina Lyytikäisen kirjakaupasta sekä sunnuntaina sisäänkäytävällä klo 6 j pp alkaen.

Liiton naisköörin laulajaiset
herrojen K. Hartion, E Lingon ja A. Karhin suosiolusella avulla ovat ensi sunnuntaina klo 2 päivällä Työv. yhd. Juhlasalissa. Lippuja à 50 ja 25 p. Työv yhdistyksessä emännöitsijältä ja Raittiustalon kahvilassa. 6876

R. Y. Taiston „Tähti“-piiri
toimii
Tee-iltaman
omalla talolla sunnuntaina 9 p. t. k. klo 7 j. p. p. Hyvä ohjelma.
Tervetuloa! 6888

Klingendahlin naisvoimistelu-seura
toimii
ILTAMAN
tänään lauvantaina 8 p. Joulok. Pelavatehtaan juhlasalissa klo 6 j. pp.
OHJELMA:
Soittoa Konep. soittok. Tervehdyspuhe, Runo, Näytelmäkapp. Kerun kepposet 1 näyt huvinäyt. — Wapaita liikkeitä, Sauvaliikkeitä, Telineliikkeitä. Kuvaelma, Tanssia.
Lippujen hinta 75 p, myydään ovella 5 alkaen. 8887

Eläviä kuvia
Runskasen palatsissa Hämeenkadun varrella. Tänään uusi, suuremmoinen sekä erittäin huvittava että vakavaluonnosta otettu
Ohjelma:
Hautalumut (Pyramidit) Egyptissä
Luonnon mukainen Vesuvius, valtava kuva.
Napoleon y. m. y. m.
Huom! Alkaa arkip. klo 5, sunnuntaisin klo 2 päiv. 689:

en kohottamistyössä piti wiime maanwiljelys- ja talousseurojen edismieskokous kiertäwän opastajain eli alempain neuwojain tointa. Nykyään kyllä on edellämainituilla seuroilla palweluksessaan neuwojain eli konsulentt. o. hella myöskin opastajia eri aloilla. Näiden työ on kuitenkin ainoastaan wähässä määrässä woinut tulla pienwiljelijän hywäksi muun muassa siitä syystä, että niiden johto on ollut pienwiljelijöistä liian kaukana ja opastajain toimintapiirit liijan laajat. Toista olisi jos opastajat olisiwat paikallisseurojen palwelukseessa. Silloin, piirin käsittäessä ainoastaan yhden isomman tai muutamien pienempäin pitäjäin alueen, woisi opastaja kohdistaa työnsä kaikkien hyödyksi.

Edellämainittu kokous suunnitteli opastajain työn seuraawaan tapaan:

Opastajain tointa johtaisiwat paikallisseurain johtokunnat. Pääseurojen neuwojat jotka owat korkeamman ammattisiwistyksen saaneita, antaisiwat opastajille ohjeita ja neuwoja alaansa kuuluwissa aineissa sekä olisiwat yhdyssiteenä alueellaan olewain paikallisseurain opastajien wälillä. Neuwojat pitäisiwät opastajille kursseja, joissa luennoitaisiin ja keskusteltaisiin ammatti-aineista sekä myöskin kysymyksistä, jotka owat yhteisiä kaikkien opastajain työn kehittämiselle.

Opastustoimen täydellisesti perille saattamiseksi tarwitseisiwat paikallisseurat alempana mainitut kiertäwät opastajat:

maanwiljelys-
karjanhoidon-
kotitalouden-
metsänhoidon-
rakennustöiden-
käsityöiden-
konehoidon- ja
kalastusopastajan.

Näistä on neljä ensimainittua wälttämättömimpiä. Neljää wiimeksi mainittua opastajaa tulisi alukseksi, kun paikallisseurain toiminta ei ole kyllin kehittynyttä, pääseurojen pitää palweluksessaan ja sitten olojen kehityttyä paikallisseurain.

Neljän ensinmainitun opastajan kelpoisuuswaatimukset, tehtäwät ja palkkaedut:

1) Maanwiljelysopastajaksi woidaan ottaa henkilö, joka on käytännöllisesti perehtynyt maanwiljelyksen ja tilan hoitoon, olkoon hän tuon perehtymisensä saawuttanut omaa tilaa hoitamalla tai muuten. Maanwiljelyskoulua hänen wälttämättömästi ei ole tarwinnut käydä. Opastajan tulisi tarkoin tuntea pienwiljelijäin elinehdot ja tawat sekä pienwiljelyksen ajanmukainen hoito. Sitäpaitsi tulisi hänen käytännöllisesti tuntea yksinkertainen maatalouskirjanpito.

Hänen tehtäwiinsä kuuluisi antaa opastusta talouden järjestämisessä, kaswiwiljelyksessä, lannanhoidossa, rakennusten järjestämisessä ja kirjanpidossa.

2) Karjanhoidonopastajan tulisi olla karjakkokoulun suorittanut ja käytännöllisesti kykenewä karjakko.

Hänen tehtäwiinsä kuuluisi karjanruokinnan-, hoidon, koelypsyn y. m. opastaminen. Sitä paitsi tulisi hänen antaa opastusta sikojen, lampaiden ja kanain hoidossa.

Jos paikallisseuran alueella on osuusmeijeri, johon maanwiljelijät jäseninä kuuluwat, on kohtuullista, että osuuskunta palkkaisi karjanhoidon opastajan eikä paikallisseura, jossa tapauksessa tähän myönnetyt warat woidaan käyttää muitten opastajain palkkaamiseen.

3) Kotitaloudenopastajan, jonka tulee olla nainen, tulisi olla suorittanut wähintään kaswitarhanhoitokoulun oppimäärän sekä kurssin talouskoulussa. Hänen tulisi olla perehtynyt kotitalouden, erittäinkin pienwiljelijäin kotitalouden hoitoon.

Opastajan tehtäwänä olisi antaa opatusta kaswitarhanhoidossa ruuanlaitossa sekä yleensä kotitalouden järjestämisessä.

4) Metsänhoidon opastajan tulisi olla metsänhoitokoulun läpikäynyt tai omata wastaawat tiedot.

Hänen asiananssa olisi antaa opastusta alaansa kuuluwissa töissä.

Tämän opastajan tehtäwiin woitaisiin waliokunnan mieleistä sopiwasti yhdistää tarpeellinen awunanto asianomaisten seurakuntien wirkatalolautakunnille niissä olewissa kirkolliswirkatalojen metsien hoidossa, jolloin wirkatalojen rakennusrahasto myös ottaisi osaa hänen palkkaamiseensa.

Kiertäwän opastajain tulisi tarjota pieniwiljelijöille awustustansa kiertäen kuten nimikin osottaa talosta talon, mökistä mökkiin. Sen ohessa olisiwat he welwolliset tilaksestakin antaa opetusta niille, jotka sitä pyytäwät.

Puhuttaissa opastajain on mainittu, että osa palkasta on waltioawustusta maanwiljelysseuran wälityksellä. Tähän eiwät kuitenkaan maanwiljelysseurojen nykyään nauttimat määrärahat riitä, waan olisi waltiolta erityisesti pyydettäwä määräraha seuroille kiertäwää opastusta warten ja tulisi, kuten yllälolewasta ehdollisesta palkkatauluksta selwiää, waltioawun yleensä wastata $^3/_4$-osaa kunkin opastajan palkasta, mutta köyhemmillä seuduilla koko palkka.

Kiertäwä opastajatoimi, järjestettynä edellä ehdotetulla tawalla, tulisi kokoeksen mieleistä mitä tehokkaimin waikuttamaan pieniwiljelyksen kohottamiseksi, ja katloi kokous että tämän ohjelman toteuttamiseen olisi heti ryhdyttäwä.

Mitä tulee tähän tarkoituksen tarwittawiin waroihin, ajatteli kokous kunkin opastajan piirin olewan niin suuren, että siinä keskimäärin on 8,000 asukasta. Harwemmin asutuissa seuduissa luonnollisesti wähemmän kuin tiheään asutuissa, joissa opastajan alueeseen woi kuulua enemmänkin kuin yksi paikallisseura. Nykyisin maalais-asukasluku mukaan tulisi näitä opastajapiirejä olemaan noin 300 ja jokaista piiriä warten tarwittaisiin waltioapua palkkausehdotuksen mukaan noin 1,800 mk., jotenka ohjelma kokonaisuudessaan toimeenpantuna edellyttäisi 540,000 mk. wuotuista määrärahaa waltiowaroista.

Koska ylläsuunniteltua järjestelmää kuitenkaan ei woitane koko laajuudessaan saada käytäntöön ensimmäisinä wuosina, pääasiallisesti siitä syystä, että paikallisseurojen arwatenkin on mahdotonta heti saada palwelukseensa kaikki neljä lähinnä ehdotettua opastajaa, on kokous laskenut waltion määrärahoja tarwittawan:

1:nä wuonna	108,000	m:kaa
2:na „	216,000	„
3:na „	324,000	„
4:nä „	432,000	„
5:nä wuonna ja siitä eteenpäin	540,000	m:kaa.

Nämä määrärahat olisiwat waltiolta pyydettämät waihtoehtoisesti joko 324,000 mk. suuruisena wuotuisena rajattomasti siirrettäwänä käyttörahana tahi määrättyinä wuositarwe-erinä edellä olewan asteikon mukaan wiideltä ensi wuodelta, ja siitä eteenpäin asteikon loppuerä 540,000 m:kaa wuosittain.

Toimenpiteiden pieniwiljelijäin ammattitaidon kohottamiseksi kuuluwat myöskin hywinjärjestetyt ja johdetut r e t k e i l y t, minkä ohessa ei sowi jättää huomioonottamatta sitä wirkistäwää, herättäwää ja innostuttawaa waikutusta, joka niillä on osanottajiinsa. Kokous tahtoi kuitenkin erityisesti huomauttaa, että retkeilyt olisiwat tehtäwät etupääsjä seurojen omilla alueilla sekä katsottawa, että käytäwien paikkain maan wiljelys ja talous suuruudeltaan wastaa retkeilyyn osaaottawien kotoisia oloja.

Johtajina retkeilyissä olisiwat paikallisseurain opastajat tai etewät maanwiljelijät sekä pääseurain neuwojat, mikäli wiimemainituilla tilaisuutta siihen on.

Awustuksiksi tulisi sen seuran, joka on retken toimeenpannut, tarpeen mukaan suorittaa retkeilijäin matkakulut tai ainakin osa niistä.

N ä y t e t a l o t. Jokaisellehan on tunnettua, että käytännöllisellä alalla filmin nähtyä, warsinkin jos se on oloihin soweltuwaa ja käytännöllistä, uskotaan, seurataan ja jäljitellään suuremmassa määrässä kirjan korwin kuultua. Esitelmät, luennot, keskustelut owat hywiä, siinä että niiden kautta ihmiset saatetaan jonkin werran miettimään maanwiljelysalaan kuuluwia asioita, mutta parannuksien toimeenpano lykkäytyy tulewaisuuteen, — asia edistyy kowin hitaasti. Toista on jos maanwiljelys- ja talousseurojen alueella saodaan esim. joka paikallisseuran piirin piloja, joiden omistajat owat miehä, jotka harrastawat pieniwiljelijäin taloudellisia pyrintöjä. Nämä, ollen itse pieniwiljelijöitä, tuntien heidän elinehtonsa ja tarpeensa, woiwat wähitellen tilallaan parannuksia tekemällä saada sen sellaiseen kantoon, että se on esimerkkinä muille. Ei niin että tilan tulisi olla kaikin puolin tyydyttäwä, waan siten, että se wähitellen kehittyessään yksityiskohdissaan kelpaa esimerkksi. Toisin sanoen, että siinä on kohtia, jotka owat näkemisen arwoisia, — kelpaawat näytettäwiksi.

Waikkapa waan yhdessäkin kylässä kussakin pitäjässä saadaan aikeen muutamia tämmöisiä näytetaloja, jotka yksityisen kunnon ja yrittäliäisyyden sekä seurojen tarjoomien apukeinojen kautta tahi käyttäwällä hywäkseen osuuskassojen tarjoomia etuja näytetaloiksi kehittywät on kokous wakuuttu, että pieniwiljelys suurin askelin kehittyy. Sen nuoksi arwelee waliokunta että seurojen olisi ryhdyttäwä mitä pikemmin toimimaan tähän suuntaan.

Näytetalojen hännistä woitaisiin kokouksen mielipiteen mukaan helpommin tuta muuten saada ammattiinsa täysin perehtyneitä maanwiljelyksenopastajia maamiesseurojen palkoiksen.

A m m a t t i k i r j a l l i s u u s ja m a a n w i l j e l y s k i r j a s t o t.

Paitsi edellämainittuja olisi tärkeätä, että maanwiljelijäin keskuuteen saataisiin lewitetyksi ammattikirjallisuutta niin suuressa määrässä kuin mahdollista tai ainakin semmoisia kirjastoja, joista wähäwaraisetkin kirjoja lainaamalla woiwat tiedon tarwettansa tyydyttää.

Seuran wirkailijain tulisi tarmokkaammin kuin tähän asti työskennellä ammattiaikakauskirjojen ja kirjallisuuden lewittäjinä.

Mitä kirjastoihin tulee, piti kokous sopiwimpana, että kansankirjastoihin hankitaan kunnollista maanwiljelystä käsittelewää ja erittäin pieniwiljelijöille sopiwaa kirjallisuutta. Jotta asia mukawammin saataisiin perille ajetuksi, olisi pyydettäwä kansanwalistusseuraa, laatiessaan kirjaluetteloja kansankirjastoja warten, niihin ottamaan ammattimiesten puoltamia maanwiljelystä koskewia kirjoja ja kirjasia.

Wielä piti kokous tarpeenwaatimana, että nuorisoseuroja kehotettaisiin ottamaan maatalouskirjastoasia ohjelmaansa ja sen eteen innokkaasti työskentelemään.

Päättäissään esitystään ammattitaidon kohottamisesta, ei usein mainittu kokous woinut olla antamatta tunnustustaan M a r t t a y h d i s t y k s i i l l e niiden erittäin hyödyllisiminnan siihen suuntaan, että niitä sen toiminnan wuoksi, kehottaen seuroja toimimaan siihen suuntaan, että niitä kaikkialla maassamme syntyisi, sekä niitä mahdollisimman tehokkaasti kannattamaan.

Alustuksista Nuorsuomalaisten yleiseen puoluekokoukseen

Helsingissä t. k. 9 ja 10 päiwinä täyttyy meidän tilanpuutteen tähden rajoittaa julkaisemisen ainoastaan niiden ponsilausseihin seuraawissa kysymyksissä, joista emme wielä ole alustuksia julaisseet.

Perustuslaillisuuden ja laillisuuden asia.

Puolue lausuu julki sywänä wakaumuksenaan että Suomen kansan oikeudentunnon säilyttämisen ja siihen perustuwan kansallisen itsenäisyyden lujimpana tukena sekä raukallisen uudistustyön edellytyksenä on tarkka laillisuuden ja oikeusjärjestyksen noudattaminen. Kenelläkään ei ole oikeutta minkään syyn warjolla taikka hywien tarkoituksperien nimessä poiketa lain määräyksistä. Tästä johtuu:

1) että puolue isänmaallisesti welwollisuudeksen katsoo kansan oikeudentunnon ja waltiollisen kansallisuunnon puhdistamisen, kohottamisen ja juurruttamisen;

2) että puolue kaikella tarmollaan työskentelee laillisuuden ja oikeuden eteen eikä lakkaa waatimasta laillisuuden palauttamista maahamme, ennenkuin se toteutuu koko laajuudessaan, kaikilla waltiohallinnon ja oikeudenkäytön aloilla;

3) että puolue woi ryhtyä waltiolliseen yhteistoimintaan ainoastaan sellaisten ryhmäin kanssa, jotka täydelleen tunnustawat ja noudattawat näitä siweellisyyden ja oikeuden periaatteita.

Paikallisen itsehallinnon laajentaminen.

Ehdotetaan puoluekokouksen lausuttawaksi:

että hallitus asian ymmärtäwillä henkilöillä walmistuttaisi ehdotuksen pakallisen itsehallinnon laajentamiseksi kuntaa suurempien itsehallintopiirien perustamisesta maahamme sekä asettamisesta waltion hallintoelimien yhteyteen tahi sijaan ja

että lakiehdotus asiasta niin pian kuin suinkin waltiopäiwille annettaisiin.

Maalaisohjelma.

1) T i l a t t o m a n m a a l a i s w ä e s t ö n a s e m a n p a r a n t a m i n e n.

Tilattomalle wäestölle on sellaisella omistusoikeudella, joka turwaa maan säilymisen tämän kansanluokan käsissä, hallittawaksi hankittawa riittäwästi wiljelysmaata ynnä asuntotiloja halpakorkoisten luoletuslainain awulla, joita warten tilattoman wäestön lainarahastoon hetimiten on luowutettawa tuntuwia lisäwaroja sekä lainausliike saatettawa tehokkaaksi ja tarkotusta wastaawaksi;

Maan hankintaa warten tilattomalle wäestölle on sen ohessa käytettäwä kuninkaankartanot ja latokartanot, kruunulle kuuluwat sotilas- ja siwiiliwiraston puustellit, kruunun metsissä olewat wiljelyskelpoiset maat ja suot, lahjoitusmaiden kantatilat ynnä pappien wirkatalot, huomioon ottamalla kuitenkin, ettei seurakuntain, kirkon tai yksityisten oikeutta loukata;

Tällaisten pieniwiljelijäin maanwiljelyksen ammattiopetuksesta on pidettäwä riittäwää huolta sekä sopiwia luottolaitoksia tarpeellisen lisäpääoman hankkimiseksi muodostettawa.

2) T o r p p a r i o l o t.

Torpparien asema on lainsäädännön kautta wakaannutettawa ja heidän työnsä sekä waiwannäönsä hedelmät heille täydellisesti turwattawat, jossa tarkotuksessa nykyinen maanwuokralaki on perinpohjaisesti muutettawa ja parannettawa siihen suuntaan, että taloudellisesti heikomman oikeus tulee turwatuksi ja wuokramaksut kohtuullisiksi. Torpparien pyrkimystä päästä waltiolainain awulla wiljelystilain omistajiksi on waltion puolelta edistettäwä, sekä hankittawa heille tilaisuus kohottamaan ammattitaitoaan ja saamaan edullisia wiljelyslainoja.

3) T o i m e n p i t e i s t ä m a a t a l o u d e n e d i s t ä m i s e k s i y l e e n s ä.

Maanwiljelystä ja kaikkia sen siwuelinkeinoja on yleensä woimakkaasti edistettäwä lisätyn ja paranetun ammattiopetuksen, osuuskunnallisen toiminnan, liikepääoman saantia helpottawain luottolaitosten sekä edullisten waltiolainain awulla.

4) M a n t t a a l i i n p a n n u n m a a n r a s i t u k s i s t a.

Sitten kun keisarillisen senaatin asettama agraarikomitea, jonka tehtäwänä on suositella toimenpiteitä ja laatia lakiehdotuksia tilattoman maalaiswäestön samaten kuin torpparien ja muitten maan pieniwiljelijäin aseman ja taloudellisen tilan parantamiseksi, wiime kuluneen lokak. 2 p:nä on ryhtynyt toimiin on ensimmäinen agraarikomitean jaostoista senjälkeen walmistanut ja agraarikomitean käsiteltäwäksi jättänyt alustawan suunnitelman laiksi tilattoman maalaiswäestön aseman parantamista tarkottawan lainarahaston perustamisesta ja käyttämisestä. Sen mukaan olisiwat rahaston warat käytettäwät niiden maalaiskunnissa asuwien tilattomaan wäestön kuuluwain henkilöiden edukksi, jotka elättäwät itseään kokonaan tai pääasiallisesti maanwiljelystyöllä joko wuosipalkkaa, muita etuja tai satunnaista palkkiota wastaan, siihen luettuna niin hywin torpparit ja muut wuokramiehet maalla, jotka itse owat ruummiillisen työn tekijöitä, kuin muu irtonainen, tilapäisellä työnansiolla elämä maalaiswäestö. Siten woitaisiin sanotulle wäestölle walmistaa tilaisuus pitkäaikaisina ja mahdollisen alhaista korkoa kaswawina luoletuslainoina saamaan waroja etupäässä sellaisten maanwiljelystilojen hankkimista warten, jotka alaltaan owat niin suuret, että lainan saaja perheineen niistä woi saada kokonaan toimeentulonsa sekä sen ohella myöskin wähempien alueitten tai asuntopalstojen aikaansaamiseksi.

Lainoja olisi myönnettäwä kiinteimistöjen tai sopiwain maa-alueiden ostamista warten ositettawiksi tai luowutettawiksi tilattomille.

Agraarikomitea on kuitenkin pitänyt tärkeänä, ennenkuin se ryhtyy lopullisia ehdotuksia näissä kohdin laatimaan, saada tietää ne mielipiteet ja toiwomukset, joita wallitsee eri seuduilla Suomen maata, niin hywin yleensä kuin erittäinkin sen tilattoman wäestön omassa keskuudessa, jonka aseman ja taloudellisen tilan parantamista agraarikomitean työ tarkottaa. Tätä warten on keisarillisen senaatin päätöksellä joulukuun 3 p:ltä agraarikomitea oikeutettu maan eri osissa panemaan toimeen kokouksia, joihin asianomaisten kuwernööriwirastojen kautta agraarikomitean pyynnöstä on kehotettawa kutakin maalaiskuntaa walitsemaan edustajia.

Tämän johdosta on agraarikomitealla kunnia pyytää Teitä, hra kuwernööri, ryhtymään mahdollisimman pikaisiin toimenpiteisiin siinä tarkotuksessa, että lääninne kuntain kuntakokousten esimiehille lähetettäisiin kirjeessä käsky kutakin näistä kutsumaan niin pian kuin mahdollista kokoon kuntakokous sekä edellä kerrotussa tarkotuksessa kehottamaan kuntaa walitsemaan alempana seuraawan ohjeen mukaisesti. Näiden matkakustannukset suorittaa kunta sopimuksen mukaan walitsemaan edustajain kanssa.

Hämeenlääni. Kokouksia, joita johtawat agraarikomitean yläsiteteeri lakit. kand. Antti Mikkola sekä jäsenet, kihlakunnan tuomari A. J. Björnwik, palstatilallinen M. A. Lahti ja torppari J. G. Koiwisto, pidetään Tampereen kaupungissa raittiustalolla keskiw. tulewan tammik. 16 pnä klo 11 a.-p., johon kokoukseen kutsutaan kaksi edustajaa, niistä ainakin toinen tilaton, joka kunnasta Ruoweden, Pirkkalan ja Jämsän kihlakunnan kunnista. — Sekä Hämeenlinnan kaupungissa seurahuoneella torstaina ensituleman tammik. 17 pnä klo 12 päiw., johon kokoukseen kutsutaan niinikään kaksi edustajaa, joista ainakin toinen tilaton, Hauhon, Hollolan ja Tammelan kihlakuntain joka kunnasta.

— **Agraarikomitean työt.** Asiantuntijoiksi antamaan lausuntoa toimenpiteistä tilattoman maalaiswäestön aseman parantamiseksi suunnitellun lain johdosta, on agraarikomitea t. k. 13 p:ksi kutsunut seuraawat henkilöt:

K u o p i o n l ä ä n i s s ä: wirkatalojentarkastaja Walter Granfeltin, waralta maanwiljelijä Juho Sawolaisen. W a a s a n l ä ä n i s s ä: agronoomi K. W. Koskelinin, waralta maanwiljelijä K. Lanteen. M i k k e l i n l ä ä n i s s ä: maanwiljelijä A. Tantun, waralta maanwiljelijä T. Kirweskosken. W i i p u r i n l ä ä n i s s ä: maanwiljelijä Teshen, waralta entisen waltiopäiwämiehen Jormakan. O u l u n l ä ä n i s s ä: agronoomi K. Laurinin, waralta agronoomi F. Saalastin. T u r u n ja P o r i n l ä ä n i s s ä: wapaaherra A. Cedercreutzin, waralta agronoomi S. Liipolan. H ä m e e n l ä ä n i s s ä: maanwiljelijä Niklanderin, waralta kunnallisneuwos Karl Fieandtin. U u d e n m a a n l ä ä n i s s ä: agronoomi Uuno Branderin, waralta agronoomi A. F. Lindholmin.

— **Hätä rautatietyömiesten keskuudessa.** Senaattiin saapui eilen säyösanoma, jonka oli allekirjoittanut joukko rautatietyömiehiä, jotka Joensuun seudulla odottawat, että rautatietyöt Nurmeksen—Joensuun wälillä rakennettawalla uudella rautatiellä alotettaisiin. Säyösanomassa sanotaan, että työt sanotullo ratoosalla wiipymättä alotettaisiin toi että hätäapua muuten järjestettäisiin, koska siellä 1000 hengen suuruinen joukko tärsii mitä suurimpaa hätäi. Kun he jo kauwan owat olleet työn puutteessa, woi nälänhätä saaba aikaan itäwiä selkauksia. Senaatti päätti sen johdosta, kun eiwät rautatieasiat wielä ole korkeimmassa paikassa ratkaistut, joten töitä ei woida alottaa uusilla rautateillä asetiaa Kuopionläänin kuwernöörin käytettäwäksi 10,000 mk., jotta kuwernööri oman harkintansa mukaan, tawalla tai toisella, ryhtyisi toimiin työttömän ratatietyömiesten awustamiseksi. Kuopionläänin kuwernööri on senaatille ilmottanut sähköksanomallo lähteneensä eilen Joensuun seudulle asiaa tutkimaan ja sen johdosta ryhtyneensä asianomaisiin toimenpiteisiin.

— Metsästyksen neuwoja. Senaatti on päättänyt tehdä ylimääräisen wuosirahasäännön yhteydessä esityksen 1000 mk. suuruisen wuotuisen määrärahan myöntämisestä 4 w. ajaksi, lukien 1907 w. alusta, Suomen Metsästysyhdistykselle kolmen metsästyksen neuwojan palkkaamista y. m. warten.

— **Palkkio.** Senaatti on myöntänyt komissioonimaanmittareille K. A. Frömannille ja O. E. Logulselle korotettawaksi päiwäpalkkaa 12 mk. päiwässä siitä ajalta, jona he owat toimittaneet lähtö- ja tulotarkastusta Hämeenläänin maanmittauskonttorissa.

— **Postihallituksen uusi menosääntö.** Senaatti on lykännyt postihallituksen wirkamiesten kirjelmän ynnä ehdotuksen uudeksi palkkaussäännöksi postilaitosta warten sekä postihallituksen rewisorin A. Boismanin anomuksen palkkaetujen korottamiksi, waliokuntaan, joka laamanni Anthoni puheenjohtajana on asetettu walmistamaan ehdotusta uudeksi menosääunöksi postilaitokselle.

— **Uusi asema.** Uuden aseman rakentamiseksi Toijalan ja Urjalan asemien wälille on senaatti myöntänyt 23,000 mk., joka otetaan waltion rautateiden 1908 wuoden menosääntöön.

— **Kimitoon kihlakunnan oikeuden wastarinuosta** Turun howioikeutta wastaan on howioikeuden kannewiskaali nostanut oikeuden silloisia jäseniä wastaan kanteen. Howioikeus on waatinut syytetyiltä selitystä 4 wiikon kuluessa.

Invaliditeettivakuutuskomitea

kokoontui jälleen t. k. 4 p:nä Helsingissä. Istuntoihin ottawat osaa kaikki komitean jäsenet: toht. Aug. Hjelt (puheenjohtajana), maisteri O. Hallsten, toht. K. A. Paloheimo, howioikeudenneuwos Santeri Saarinen, kauppaneuwos A. Sommer, maisteri Akseli Rauanheimo, tehtailija W. von Wrigth, kultaseppä O. Järweläinen ja puusseppä E. Perttilä. Sihteerinä toimii lakit. toht. O. Lilius. Komitea jatkaa lakiehdotuksen tarkastusta. Parhaillaan tarkastetaan lain toista ja kolmatta lukua, jotka koskewat lähinnä eläkkeitä ja wakuutusmaksuja. Kesän ja syksyn kuluessa on alakomitea, johon kuuluwat puheenjohtaja, toht. Hjelt, howioikeudenneuwos Saarinen ja maisteri Hallsten, walmistanut ehdotuksen wakuutuslain 4, 5 ja 6 lukuun, jotka koskewat wakuutuslaitosta ja sen toimintaa, rangaistusmäärayksiä ja yleisiä säännöksiä. Tämä ehdotus tulee nyt komitean täysistunnoissa tarkastettawaksi.

Komitean suunnittelema wakuutuslaitos tulisi koko maata warten ja tulisi pakollisen työkywyttömyys ja wanhuudenwakuutuksen alaiseksi laskettawaksi niin laajat kansankerrokset, että tästä muodostuisi todellinen kansanwakuutus. Laitoksen keskusjohto sijoitettaisiin pääkaupunkiin ja jokaista lääniä warten tulisi erityiset läänintoimistot, joiden alaisina tomisiwat kunnittain asetettawat wakuutuslautakunnat.

Komitea ehdottaa perustettawaksi erityisen oikeuslaitoksen, jonka toimialaan kuuluwat kaikki pakollista inwaliditeetti- ja wanhuuden wakuutusta koskewat riita-asiat. Oikeuslaitoksen suunnitteleminen on ollut howioikeudenneuwos Saarisen walmistettawana.

Matemaattiset laskelmat tällaista wakuutuslaitosta warten owat komitean toimesta suorittaneet professori E. Bonsdorff ja maisteri O. Hallsten. Nämä laskelmat osoittawat, ettei tällaisen wakuutuspakon woimaansaattaminen uhkaa tulla ensinkään rasittawan kalliiksi, ellei wanhuudenelätkeen saantia aseteta kowin aikaiseen alkawaksi.

Komitea on tähän asti julaissut selonteon wanhuuden- ja inwaliditeettiwakuutuksen tilasta eri maissa, jossa työssä komitean sihteerinä on toiminut toht. Matti Heleniuss-Seppälä, sekä laajan tilastollisen tutkimuksen wäestö-, inwaliditeettija tulosuhteista Tuusulan, Humppilan, Kymin, Räisälän ja Wihannin kunnissa, jota työtä on johtanut maisteri E. Gylling. Tämän tutkimuksen tilastotaulut owat jo ilmestyneet ja tekstiosa walmistuu näinä päiwinä.

Syntyperäisten wenäläisten pasiwelwollisuus.

Senaatin laatiman asetusehdotuksen johdosta, minkä joku päiwä sitten julkaisimme, on kenraalikuwernööri nyt antanut lausuntonsa.

Huomautettuaan, ettei nykyisin ole mitään asetusta, joka tarkoin määritteleisi maahan saapuwien syntyperäisten wenäläisten pasiwelwollisuuden, lausuu kenraalikuwernööri, että kesäk. 19 pnä 1886 annetun, erotettuja ja reserwisotilaita koskewan asetuksen mukaan olisi säädetty, että kaikkien Suomeen saapuwien ja täällä oleskelewien syntyperäisten wenäläisten tulisi omata passi. Paitsi tätä yleistä määräystä ei asiasta ole mitään muita määräyksiä. Koska sellaista ei ole olemassa, sattui wiime kesänäkin niin, että tänne saapui paljon wenäläisiä wallankumoukellisia, joita oli, puuttuwien passimääräysten wuoksi, hankala pitää silmällä.

Senaatin laatiman ehdotuksen johdosta lausuu kenraalikuwernööri, että passiwelwollisuus on kyllä oomiaan helpottamaan wiranomaisten toimintaa rikoksellisten kiinni saamiseksi, mutta muille matkustawille wenäläisille asukkaille on siitä suurta wastustusta. Sen johdosta arwelee kenraalikuwernööri, että parempi kun passiwelwollisuus olisi waatimus, että jokaisella syntyperäisellä wenäläisellä tulee olla wiraallinen todistus itsestään, ulkomaan passi tai todistus hallituksella oleskelua warten Wenäjällä. Sitä seuraatin ehdotusta, että passi pitäisi olla nimenomaan Suomeen matkustamista warten annettu, pitää kenraalikuwernööri liiallisena. Munkin passi riittäisi, arwelee hän.

Ehdotettua 4 pykälän määräystä sakosta sille, joka ei ilmota luonaan asuwia wenäläisiä, pitää kenraalikuwernööri liian ankarana. Se asettaisi wenäläisen aiwan eri asemaan kuin mitä muut ulkomaalaiset owat.

Lopuksi ehdottaa kenraalikuwernööri 1 pykälän näin kuuluwaksi: Syntyperäisellä wenäläisellä, joka oleskelee Suomessa, tulee olla wiraallinen todistus persoonastaan. Muissa pykälissä on tämän muutoksen aiheuttamat korjaukset tehtäwä.

Kesäk. 27 pnä 1888 annetun armollisen asetuksen 16 pykälä ja asetusehdotuksen 4 pykälä owat tehtäwät keskenään sopusointuisiksi.

Lopuksi lausuu kenraalikuwernööri, että asetusehdotus, koska se koskee syntyperäisiä wenäläisiä, on lähetettäwä esittelyä warten korkeimmassa paikassa, sisäasiainministeriöön, warsinkin kun keisarikunnassa juuri on herätetty kysymys muutoksien tekemisestä passiasetukseen.

Lääninhallituksesta.

— **Waltiolaina.** Läänin kuwernööri on wahwistanut Wanaian kunnan kuntakokouksen päätöksen 20,000 markan suuruisen waltion kuoletuslainan ottamisesta 10 wuotto pitemmäksi ajaksi kansakoulun siirtämistä ja uudestaan rakentamista warten.

— **Maan palstottaminen.** Läänin kuwernööri on wahwistanut sen tiluslohkomisen, jonka kautta talollisen Kustaa Juhonpoika Seppäsen ja hänen waimonsa Fanny Juhontyttären omistamasta $^5/_{16}$ manttaalin suuruisesta $^1/_2$ Seppälän perintötilosta n:o 1 Haopaniemen kylässä Eräjärwen pitäjää on maanwiljelijä A. A. Heikkilälle murrettu Myllylä nimiwen palstatila.

— **Arpajaisia.** Läänin kuwernööri on myöntänyt W. A. Pukkilalle luwan tämän joulu- tai tulewan tammikuun ajalla toimeenpanna arpajaiset Luopioisten pitäjän Pukkilan kylässä palokaluston ostoa warten mainitun kylän wapaaehtoiselle palosammutuskunnalle.

Waltuusmieswaali.

toimitetaan tänään. Waalit toimitetaan neljässä eri waalipiirissä siten, että ensimmäinen waalipiiri, johon kuuluwat 1:n, 2:n ja 3:s kaupunginosa, walitsee raastuwanoikeuden istuntohuoneessa. Toinen waalipiiri, johon kuuluwat 4:s, 5:s, 6:s, 7:s ja 8:s kaupunginosa sekä kaupungin maalla länsipuolella koskea, kaupungin tontteihin jaetun alueen ulkopuolella sijaitsewat talot ja asumukset walitsewat Maistraatin istuntohuoneessa. Kolmas waalipiiri, ri, johon kuuluwat 9:s, 10:s, 11:s 12:s ja 13:s kaupunginosa. Neljäs waalipiiri, johon kuuluwat 14:s, 15:s, 16:s, 17:s ja 18:s kaupunginosa, wanha Kyttälä ja kaupungin maalla itäpuolella koskea kaupungin tontteihin jaetun alueen rajan ulkopuolella sijaitsewat talot ja asumukset kumpaisetkin waalipiirit Kyttälän kansakoululla.

Warsinainen waali alkaa klo 1 i.p. Waalilippuja otetaan wastaan klo 3:een asti i. p. ja taas klo 5—9 i.p.

Kunnallisklubin, Kauppaseuran ja Konwersatsiooniklubin yhteisiä waalilippuja on saatawana paitsi mainittujen klubien huoneistoissa myöskin Wäinö Morénin kaupassa Mustanlahdenkatu 1, K. G. Lehtosen kaupassa Säästöpankin talossa, „Hawanna“ tupakkakaupassa sekä lehtemme konttorissa, samoinkuin Tammerfors Nyheterin konttorissa, Talouskaupassa Laukontorin warrella, Schéelen apteekissa, K. Lindgrenin siirtomaatawarakaupassa Hällströmin talossa, Seurahuoneella ja Tammelan apteekissa.

— **Tampereen Nuorsuomalaisen yhdistyksen kokouksessa** eilen illalla tarkastettiin Nuorsuomalaisen puoleen yleistä edustajainkokousta warten laadittuja alustuksia.

Kieli'yksymyksestä oli enemmistöllä se mielipide, että sen ponnet owat syrkennettäwät Keskustelusseuran ehdottamaan suuntaan ja että erityinen tulituuriohjelma on walmistettawa.

Juowutusjuomalainsäädännössä asettuttiin jyrkästi yleisen kieltolain kannalle ja lausuttiin sellainen mielipide, että tämän käsityksen on käytäwä selwille ensimäisen ja seuraawien ponsien keskinäistä suhdetta ilmaisewasta sanamuodosta.

Nuorsuomalaisen puoleen kanslia on toistaiseksi tämän lehden toimituksessa, jonne siis yleisöä pyydetään käänntymään tietojen saamista y. m. warten.

Toimituksestamme saa myös ostaa erinäisiä, tämän syksyn puolue-kokouksissa pidettyjä esitelmiä.

— Junayhteys Helsingin ja Tampereen wälillä. Rautatiehallitus on pyytänyt lausuntoa täkäläiseltä liikennetarkastajan konttoorilta sen esityksen johdosta, joka useiden täkäläisten liikemiesten puolesta äskettäin jätettiin rautatiehallitukselle junayhteyden parantamisesta Helsingin ja Tampereen wälillä.

Waaditussa lausunnossa ei puolleta anojain esitystä että Porinjuna (klo 1 päiwällä) muutettaisiin pikajunaksi, joka suorittaisi matkan Helsinkiin $3\,^1/_2$ tunnissa, waan esitetään sen sijaan että mainittu juna saisi lähteä Porista kahta tuntia aikaisemmin, joten se olisi Tampereella klo 11 a. p., ja että se saapuisi Helsinkiin klo 2 ja 3 wälillä wiippen matkalla ainoastaan lähes 4 tuntia. Esitettyä toimenpidettä Tampereen makuuwaunun tuomisesta pikajunalla yöksi Riihimäelle pidetään lausunnossa helposti toteutettawana.

— **Järwet jäätyy.** Toissapäiwänä sai Näsijärwi kauttaltaan jääpeitteen, eri tahoilta ilmoitettiin tästä eilen meille. Pyhäjärwi jäätyi ainakin osittain jo wiikko sitten, loppuisesti keskiwiikkoa wasten yöllä.

Huomattawa iltama.

Huomenillaksi on kaupungintalolle järjestetty iltama, jonka lämpimästi sulemme kaikkien lukijaimme huomioon.

Tunnetun, prof. Mandelstamin julkaiseman, meidänkin lehdessämme olleen kirjoituksen johdosta, jossa kehotettiin kansalaisia awustamaan waltiollisten mielipiteittensä takia maanpakolaisia wenäläisiä, on tämä iltama toimeenpantu, ja jätetään sen tulot prof. Mandelstamin wälityksellä näille pakolaisille. Kehottamattakin siis jokainen, jolla on sydän oikealla paikallaan, oiwaltaa mennä osaltaan myötäwaikuttamaan, jotta tulos olisi niin runsas kuin suinkin.

Iltama alkaa klo 9 illalla.

Pilettiä numeroituja à 3 mk., numeroimattomia à 2 mk. sekä lehterille à 1 mk. saadaan Lauwantaina Lyytikäisen kirjakaupasta sekä sunnuntaina sisäänkäytäwällä klo 6 j. pp. alkaen.

Iltaman erittäin runsas ja mieltäkiinnittäwä ohjelma on seuraawa: Pelleas ja Melisande — Jean Sibelius; esitelmä (suomeksi): Wenäläiset kirjailijat wapausaatteen ja yhteiskuntareformien palweluksessa; wenäläisiä romansseja; lausuntoa (ruotsiksi); Impromtu — Jean Sibelius, Rigoletto F

Huomatkaa!!!

Talvi-kaudeksi

monipuolinen varasto

Suksia, Luistimia, Lastenrekiä, Potkukelkkoja.

Rautakauppa-Osakeyhtiö

Tampere.

Niels Rasmussen

VALOKUVAAMO

Hämeenkatu N:o 26

Tampereen kylpylaitoksen talossa (sisäänkäytävä pihan puolelta.)

Tekee kaikkia valokuvaamoalalle kuuluvia töitä, hienoja ryhmäkuvia joka suuruutta (75 henkilöön asti). Aina ensiluokan työ. Tavalliset halvat, mutta määrätyt hinnat.

Niels Rasmussen

Hämeenkatu N:o 26.

1367

Postikortti- ja Valokuva-Albumia

aivan **vasta tulleita, halvalla.**

HUOM.! Suurin ja **kaunein** valikoima paikkakunnalla

Emil Lyytikäisen kirjakaupassa,

6809 **Tampereella.**

Pohjois-Hämeen Nuorisoseurain Liiton lähettämä puhuja herra W. Paasikangas. Runon lausui herra O. Oja. Luettiin seuran sanomalehti „Yritys", joka nytkin oli sisällöltään erittäin arvokas. Jaettiin huwiposti, sekä lopuksi karkelointiin. Ilta olikin jo kulunut pikkuntunneille saakka, kunnes wirkistynein mielin ja tyytäwäisinä hajaannuttiin.

Seuran huwitoimikunnan kokouksessa t. k. 4 pnä päätettiin m. m. pitää arpajaiset seuran talolla Tapanin päiwänä, joista wastedes lähemmin ilmoitetaan. Kuukausikokous pidetään seuran talolla sunnuntaina t. k. 16 pnä, alkaen kello 5 j. pp. Ohjelmassa on m. m. torwisoittoa, puhe kóörilaulua, runo, keskustelua talon wokra ehdoista, sanomalehti, soittoa y. m.

Hämeenkyrö.

— Kansakoulun jatkokursseja pidetään täällä tätä nykyä Kirkonkylän koulussa. Kursseissa käsiteltäwinä, tärkeimpinä aineina ovat uskonto, äidinkieli, laskento, kaswitarha- ja terweydenhoito-oppi, josta wiime mainitusta lääkäri Wuorinen tekee selkoa. Joskus ennenkin on mainitulla koululla pidetty tällaisia kursseja ja on osanotto niihin, melkein yksinomaan kansakoulun läpikäyneiden keskuudesta, näyttänyt olleen wilkasta.

Tärkeää onkin, että nuorisо heräämaamaan, mikä suuri hyöty heille koitua tiedoista, joita heille näin maksuttomasti annetaan. Jatkokursseja kuulutaan täällä pidettäwän muutamilla siwukulman kouluillakin.

Ottakaa nyt siis waan nuoret kansakoulun käyneet tilaisuudesta waarin, ja rientäkää joukottain nauttimaan näiden kurssien opetuksesta, sillä se on teille suureksi hyödyksi tietowarastonne karkuttamiseksi, kuin myöskin ennen saamainne tietojen mielessäpysymisen elwyttämiseksi.

— Arpajaisia punhailee tänne wastikään perustettu torwisoittokunta. Keräyslistoja on tarkoitusta warten pantu liikkeelle ja owat kuulon mukaan muutamat jo saaneetkin koko lailla suosiota listoinensa. Niin, kannattaka waan hätäkyröläiset hywää yritystä, sillä onhan kaikille tiettyä mikä merkitys on torwisoittokunnalla keskuudessamme, jos se nyt waan jäsentensä uutteruuden ja yleisön kannatuksen awulla saadaan menestymään.

Siwusta katsoen näyttää torwisoittokunnan jäsenillä olewankin harrastusta asiaan. Suureksi eduksi on wielä luettawa sekin, kun soittokunnan jäsenissä kuulun kyymyin sellaisiakin, jotka jo ennenkin owat tällaisiin pilleihin puhaltaneet. Ennen oppineiden awulla on luonnollisesti alkawienkin helpompi pyrkiä eteenpäin ja woittaa siinä esiintywiä waikeuksia. Soittokunnan johtajana kuulun tulewan toimimaan opettaja A. Liljeström. Jos joltakin taholta kuulu ääniä, että tänne on mahdoton saada pyytäwästä, esiintymiskykyisyyteen kehittywää soittokuntaa, niin huomattakoon wain, että parhaimmatkin soittokunnat, kuten muutkin yhteiset hankkeet ja pyrinnöt owat kerran olleet kehtolapsia. Toiwokaamme siis waan kaikin onnea ja antakaamme lämmintä kannatustamme tälle hywälle yritykselle.

— Hoosiannaa ei meidän pitäjän kirkossa laulettukaan tänä wuonna, mutta keskipitäjällä asuwien ei sentään tarwinnut jäädä tuon ikimuistoisan ihanan kiitoshymnin kuulemiesta osattomiksi, sillä se esitettiin sentään adwenttisunnuntai-iltana Kyröskosken seurakuntocka ja Kirkonkylän kansakoululla ja saiwatpa sitä halulliset rientää kauwenpaakin kuulemaan, koskapa saiwat siitä jo ennakolta tiedon kirkon kuulutuksella. Molemmissa paikoissa sai yleisö, seurakunnan papiston puolesta, kuulla puhuttawan päiwän merkityksestä. Kirkonkylän koululla esitteli wielä rouwa A. Ziwonen muutamien laulajien kanssa hengellisiä säwelmiä. Tyytyväisenä erosi kuuloja yleisö tilaisuudesta.

Punkalaidun.

— Punkalaitumen kunnankokouksessa, joka pidettiin t. k. 3 p:nä keskuseltiin ja päätettiin seuraawista asioista:

Walittiin ensinnä Kaskiaisten kansakoululle rakennustoimikunta. Luettiin selityksen antoa warten kuwernöörin wälipäätös ja walituskirjelmä, jossa walittajat wastustiwat kunnan ennemmin tehtyä päätöstä, puolen nuorisoseuran talon ostoa kunnalle. Kunta walitsi puolestaan selityksen antajiksi näille maanwilj. Erland Simulan ja kauppias Oskari Hojian. Tämän jälkeen läpikäytiin tilintarkastajain tarkastuskertomus kunnan tileistä ja hallinnosta yleensä. Tarkastuskertomuksesta keskusteltiin warsin laajasti ja wilkkaasti. Yleensä hywäksyttiin tilit niillä muistutuksilla, mitä tilintarkastajat oliwat tehneet ja myönnettiin tilienhoitajille wastuuwapaus.

Ikaalinen.

— Ikaalisten yhteiskoulun wihkiäiset oliwat t. k. 3 p:nä. Ikaalisten W. P. K:nan torwisoittokunnan soitettua marssin ja juhlawieraiden astuttua juhlasaliin pidettiin yhteinen rukous. Awajaispuheen piti rehtori J. M. Mikkola, jossa hän käsittelikoulujen tärkeyttä ja niiden toimintaa. Yhteiskoulun oppilaskóórin laulettua muutamia isänmaallisia lauluja, lausui rwa F. Mikkola runon. Opettajatar Helmi Ronomus kertoi walaisewasti runoilija Frans Mikael Franzenin elämäkerran. Tilaisuutta warten harjoitettu kóóri lauloi muutamia isänmaallisia lauluja. Kauppias J. E. Järwinen piti puheen, jossa hän toiwoi, ettei uskontoa tultaisi koulusta poistamaan. Kruununwouti J. D. Selin soitti poikineen wiululla rouwansa harmoniolla säestäessä muutamia kappaleita, joita mielenkiinnolla seurattiin. Yhteiskoululainen Tyyne Möhkö lausui runon. Howinewos A. Wahlroos puhui uuden koulurakennuksen rakentamisen kulusta ja sen kustannuksista. Puhuessaan hän myöskin huomautti, että nyt on alhaisten kuin ylhäistenkin lapsilla tilaisuus käydä koulua ja toiwoi, että säätyeroitus kansastamme wähitellen katoaisi. Puheensa lopetti hän sanoilla: „eläköön tasawalta". — Tämän jälkeen luettiin koulun wihkiäisiin tulleet sähkösanomat ja kiitettiin koulun opettajia koululle lahjoittamasta komeasta „J. W. Snellman'in" muotokuwasta. Wielä lauloi koulun kóóri muutamia lauluja. Lopuksi laulettiin torwisoittokunnan säestyksellä „Maamme". — Runsas juhlayleisö kulki kotiinsa toiwoen, että tämäkin koulu olisi kansamme yhtenä walolähteenä ja kaswattaisi rehellisiä kansalaisia maallemme.

— Kuntakokous on t. k. 17 p:nä kunnantalossa kirkon kylän Alajella, jossa tullaan käsittelemään seuraawia asioita:

1. kunnan tulo- ja menoarwio;
2. määrätään kuinka paljon pitää niiden, jotka eiwät tuoneet rakennustarpeita Salmen sillan rakentamiseen, makfaa päiwältä manttaalirahastoon;
3. keskustellaan ja päätetään kunnan lääkärin ottamisesta Ikaalisiin;
4. esitetään entisen torpparin Taawetti Koiwiston anomus, että hänen waimonsa sairashuoneen maksut suorittettaisiin waiwaskassasta;
5. esitetään torppari Rajalan pyyntö saada hänen poikansa sairashuoneen maksut siirrettyä kunnan waiwaiskassasta maksettawaksi, ja että hänen poikansa waiwaiskassan kustannuksella pääsisi Helsingin sairashuoneeseen;
6. keskustellaan eläinsuojelusyhdistyksen tekemän ehdotuksesta, että kunnassa koottawat koirawerot annettaisiin yhdistyksen käytettäwiksi ja että ne samalla korotettaisiin.

Priska.

Työwäen piireistä.

— Suomen muurarien liiton edustajakokous alkoi keskiwiikkona Wiipurissa. Kokouksessa luettiin alustukset seuraawista asioista:

1) alimman tuntipalkan määräämisestä kaikkiin paikkakuntiin:
2) lakkorahastojen muodostamisesta;
3) lakkojen ja työnsulkujen awustamisesta.

Keskustelun jälkeen lykättiin kysymykset waliokuntiin, jotka laatiwat niihin ponnet.

Kokouksen otti osaa 32 henkilöä edustaen 21 osastoa.

Muistakaa tämänpäiwäistä waltausmieswaalia!

Päiwän kuulumilta.

Hedelmistä puu tunnetaan.

Ei ole nykyinen senaattimme tanssinut ruusuilla eikä kukkasilla eikä muutoinkaan wiettänyt makean leiwän makuwia päiwiä. Sen asema on monessakin suhteessa ollut waikea.

Suomettarelaiset sen jo alustapitäen ja jo sitä ennenkin walitsiwat maalitauluksen. Siitä oli heidän ennustuksensa mukaan tulewa kansaa ja kansanwaltaisuutta sekä suomalaisuutta polkewa wiikinkiläishallitus. Mutta toisinpa käwikin — uusi senaatti kohotti suomenkielen keskuudessaan päätkieleksi, luwaten sammalla toiniwansa kansanwaltaisessa hengessä tarpeellisten uudistusten aikaansaamiseksi.

Sen jälkeen owat suomettarelaiset johdonmukaisesti ja leinoja aristelematta jatkaneet senaatin mustailem sta. Yleinen temppu on heillä ollut sellainen, että kaikki lainalaista yhteiskuntajärjestystä polkewat ilmiöt ja wäkiwallantyöt on korkialla äänellä ja sanomattomalla sanomalehtipäristyksellä leimattu kotimaisen hallituksen wiaksi. Ja kun tämä on ryhtynyt toimenpiteisiin kansalaisten hengen ja omaisuuden suojelemiseksi, niin on sen johdosta nostettu yhäkin suurempi äänenrähäkkä ja henkimeneissä huhuiltu „muita leinoja" sekä samalla ja nimenomaan kotimaisen hallituksen wuoksi ennusteltu yleistä — rotuteurastusta.

Miltä on senaatti näihin mielettömien suunpiekjämisiin wastannut? Jättäytymällätö samalle omawaltaiselle kannalle, kuin suomettarelainen senaatti, jota eläytyttämässä oli sellainen ajatus, että — „kansa tulkoon omin neuwoinsa toimeen"? Eipä niinkään, waan ;ekemällä ahkeraa ja tarmokasta työtä itselleen asettamansa ohjelman pohjalla. Toisin sanoen — walmistelemalla niitä „muita leinoja", joita suomettarelaiset owat kuwiteleet ja muullekin maailmalle toitottaneet eräänkaltaiseksi yksityisomaisuudekseen, waikka ne jo paljoa aikaisemmin owat olleet nuorsuomalaisen puolueen ohjelmassa.

Tämä nykyisen senaatin kaikkea tunnustusta ansaitsewa työ kuwastuu siinä luettelossa, minkä senaatti äsken on laatinut niistä kysymyksistä, joista armollisia esityksiä alkawalle waltiopäiwäkaudelle tulee annettawaksi. Niitä on kaikkiaan 55, joista eräissin on yhdistetty useampiakin kysymyksiä. Ne koskewat waltiollisia, yhteiskunnallisia ja taloudellisia uudistuksia, siis elämän kaikkia aloja. Wirkistääkseni lukijoitteni muistia, mainitsen tässä tärkeimmät kysymykset: uudesta hallitusmuodosta, oikeudenkäyntilaitoksen uudistamisesta, oikeusosaston erottamisesta eri tuomioistuimeksi, ylimmän hallinnollisen oikeuspaikan perustamisesta, siwiiliaviioliitosta, kunnallisasetusten uudistamisesta, lääninedustuksesta ja waiwaishoidon uusimisesta; joukossa on myöskin torpparikysymys, tilattoman wäestön kysymys ja metsäkysymys; ei puu'u myöstään kirkollisia eikä koulukysymyksiä (kuten uskonwapaudesta ja oppiwelwollisuudesta); mukana owat teollisuustyöwäestön kysymykset (kuten uudistettu elinkeinolaki, työwäensuojelus, ammattitarkastus ja työwäenwakuutus sekä työttömyyswakuutus), juowutusjuomakysymys ja sotilaskysymys. Mainitakseni nyt wain muutamia.

Minä en luulu niihin, jotka sokeasti luottawat hallitusten „pelastawaan" toimintaan tahi toimettomuuteen, waan olen sen sakin miehiä, joka esiwallankin suhteen pidättää ja säilyttää itselleen täyden arwosteluwapauden. Mutta siltä minusta wain tuntuu, että nykyinen hallitus on pysynyt uskollisena julkaisemalleen ohjelmalle ja että se jo tähän mennessä on tehnyt paljon, tawattoman paljon todellista työtä sen isäksi, mitä siltä on kulunut aikaa ja waiwaa sortowuosina kasaantuneiden juoksewien asioiden ruuhkien purkamiseen. Se on todellakin sommittelemassa melkoisen pinon niitä „muita leinoja". Jo joll'eiwät ne suomettarelaisille sittekään kelpaa, niin johtuu tämä wain siitä, että ne edustawat nuorsuomalaisten harrastuksia ja wiime-aikaisia poniststuksia. Mutta lopultahan niillä kuitenkin tulee olemaan se ansio, että ne owat tehtyä työtä eitä mitään ilmojen mukaan waihtuwia, summapäisiä — „punaisia sontamatoisia".

Kärki.

Pikku uutisia.

— Kukin kannaltaan! Sekä Helsingin Sanomat että Uusi Suometar owat kirjottaneet professori Hermansonin nimittämisestä Suomen ministeriwaltiosihteerin wirastoon. Helsingin Sanomat owat tyytymättömiä siitä, ettei hra H. osaa kunnollisesti suomenkielta. Uusi Suometar pahottelee sitä, ett'ei hra H. osaa wenäjää.

— Kettu koiraa hätyyttämässä. Askettäin läksi eräs Kristiinan naapurikunnan mies parin koiransa keralla jäniksjahtiin, kuten innokkaan metsämiehen tapa on. Jonkun aikaa metsän aukeamalla „pupuja" odoteltuaan löytäätkin isäntäänsä kohti toinen tämän omista ajokoirista ruskeaturkisen „mikon" taka-ajamana. Metsämiehemme, waikka ei ollukaan juuri arkalasta kotoisin, säikähti mikon kohtituloa siinä määrin, että aikoi ottaa töpiä koko metsästysmailta. Mutta kun koira lie huomannut isäntänsä arkailun ja käpäliinsä paremmin luottoen loikkasin tämän sivu, lauhottui metsästäjämme hiukan ja uskaksipa ampua pamauttaakin mikon jäleeltä. Käsi lienee hiukan pelosta wawisfut, koskapa repolainen pelasti hentensä. Pamaus lienee kuitenkin ahdistajaa hiukan säikäyttänyt, koskapa jätti wihdoin koiran rauhaan. — Suup. K.

— Eikiihoteta wihaan. „Yhden asian siellä ainakin opin: wiikinkejä wihaamaan", lausui eräs henkilö tullessaan suomettarelaisten agitaattorikursseilta, näin kirjoitetaan meille maalta. Jaloa oppia annetaantin. Rotu- ja kansalliswiha, se on poikaa, mutta luokkataistelu. — Hm. — Työm.

Kokouksia tänään.

Klo 7 i.-p. Nuorisoseuran wuosikokous Taiston talolla.

Huweja tänään.

Klo 6 i.-p. wapaailtama Wiinikankadun 10:ssä.

Klo 8 i.-p. Aamuruskon perhe-iltama Raittiustalolla.

Klo 8 i.-p. Kingendalin naiswoimistelusseuran iltama Pellawatehtaan Juhlasalissa.

Katsaus

ellisen lehtemme tärkeimpiin uutisiin.

Senaatin uutisia. Senaatti on myöntänyt Punkalaitumen kunnan Sarkkilan kansakoulun opettajalle Jaakko Lehtiölle 1,000 mkn suuruisen wuotuisen elinkautisen eläkkeen.

Senaatti on myöntänyt Tyrwään kunnan Sammaljoen kansakoulun opettajattarelle Alma Irene Seläntelle palkankorotusta 5 wuoden palweluksesta, lukien 1 p:stä elokuuta 1905.

Senaatti on puolestaan myöntänyt m. m. allamainituille henkilöille ja kunnille seuraawat awustukset joko yleisistä waroista tai „työhön kokonaan kyleneimättömien henkilöiden apurahoista", nimitäin:

Hämeenkyrön kunnalle korwausta yhteensä 625 mk. kuluistaan 2 kuuromykän kouluttamisesta; samalle kunnalle 200 mkn wuotuinen apuraha 4 wuodeksi torpparintyttären Hulda Maria Huip ulan kouluttamista warten raajarikkoisten työkoulussa Helsingissä:

Jokioisten kunnalle 200 mkn wuotuinen apuraha 3 wuoden ajaksi itsellisentyttären Ida Wallin kouluttamista warten samassa laitoksessa;

Keuruun lastenkotiyhdistykselle 200 mk. korkeintaan lastenkodin 4 raajarikkoista hoidokasta kohti wuodessa eli kork. 800 mk. 3 wuoden ajaksi.

*

Kiikoisten seurakunnan papiston palkkaus. Käsittelessäänsä asiata, joka koskee Kiikoisten seurakunnan 9 päiwänä wiime syyskuuta tekemää päätöstä seurakunnan papiston palkanmaksun tasasemmasta jaosta, on tuomiokapituli päättänyt, että kosta puheenalaista asiaa ei ollut kirkonkokouksen tarpeeksi walmistettu, sen enempi käsittely ja ratkaisu jätetään kunnes uusi kirkonkokous on siinä tehnyt lopullisen päätöksen ja se on uudestaan alistettu tuomiokapitulin tutkittawaksi.

*

Warkauksia Lempäälässä Wiime keskiwiikkoa t. k. 5 päiwää wasten yöllä oli waras murtautunut Lempäälän pappilan aittarakennukseen, wieden mukanaan suuremman määrän sianlihoja, lehmän reiden, yhden säkin ohrajauhoja sekä suuremman leipämaraston. Aitta oli lukittu kahdella lukolla, joista toinen, irtotukko, oli murretu riki, toinen, omessa kiinniolewa, nähtäwästi awaimella tai tiirikalla awattu. Ihmetellä täytyy warkaan rohkeutta, sillä aitta sijaitsee aiwan nurkka nurkin pappilan päärakennuksen ja tuparakennuksen wälissä, jotka kumpikin owat asutut. Sitäpaitse oli yö erittäin waloisa, koko yön kun wallitsi kirkas kuutamo. Waras oli tullut hewosella, jonka oli jättänyt jonkun werran loitommalle talosta.

Tämän lisäksi huomattiin torstaina toinenkin Lempäälässä tehty suurempi warkaus. Moisionkylän Heikkilästä oli warastettu neljät turkit, joista kolme suininahkaturkkia arwoltaan noin 500 markkaa, sekä waatetawaraa. Mahdollisesti oli tämäkin warkaus tapahtunut samana yönä kuin edellä kerrottu.

*

Sakkolan kaksoismurhan alkuunpanijaksi epäillään eräästä naispuolista sosialisti-agitaattoria, joka oli murhan edellisenä päiwänä käynyt murhattujen luona ja siellä saanut kuulla että murhatut puolisot oliwat Wendäjän epäwarmojen olojen takia äsken muuttaneet Suomeen sekä että heidän seuraawana päiwänä oli aikomus wiedä rahansa Käkisalmen pankissa talletettawaksi. Mainittu naisagitaattori nähtiin heti sen jälkeen Antreassa, missä Sawinainen asui, ja seuraawana päiwänä tawattiin puolisot murhattuina.

Nuorisoseurain työwainiolta.

Nuorisoseurat ja puolueet.*)

II.

Selwät oireet wiittaawat jo siihen, että nuorisoseuraliikkeen alalla on tapahtumassa hajaannusta. Nuorisо on jo siksi kehittynyttä, ettei nuorisoseurojen alkuperäinen, herätystä tarkoittawa ohjelma woi sitä yksin tyydyttää, se kaipaa jo yhteiskunnallistakin toimintaa. Tästähän owat selwinä todisteina sosiali-demokraatisen „Nuorison weljeyksliiton" ja „Perustuslaillisten nuorisoyhdistysten" perustaminen, joita ei woi pitää muina kuin hajoitusyrityksinä. Syynä ensimainitun syntymiseenhän mainittiin, ettei nykyinen nuorisoseuraliike enää woi tyydyttää alempien kansankerrosten toiwomuksia ja samaan suuntaan owat käyneet useat kirjotukset esim. Kansan Lehdessä.

Waan onko wiisasta wetää nuorisoa puolue-elämän pyörteisiin? Eiwätköhän nykyiset puolueriidat, jos ne edelleenkin samaan suuntaan jatkuwat, ole maallemme enemmän wahingoksi kun hyödyksi. Jos nyt nuorisokin ryhmittyy eri puolueiden pyrkimyksien palwelukseen, tekee se heistä itseksiäitä puoluepukareita, joille puoluen menestys useinkin on tärkeämpää kuin yhteisen isänmaan onni. Siitäkin jo woimme mainita todistuksiakin.

Aika olisi siis jo koettaa aikaansaada käännettä oloissa, niinkauwan kun se wielä on mahdollista. Wielä woinemme yhdistää nuorisoa, jos ajoissa käymme parantamaan walitsewia epäkohtia, toteuttamaan tehtäwä, joka meille luonnostaan kuuluu.

Kuten jo mainitsin, nuorisoseuraliikettä on moitittu siitä, ettei se woi tyydyttää alempien kansankerrosten toiwomuksia, että se on heikosti toiminut sywien riwien nuorison herättämiseksi. Siksi on tahdottu sosialidemokraatisen puolueen keskuudessa käydä wähempiosaisen nuorison luokka-itsetietoisuutta herättämään.

Tästä lausui maisteri J. Laurila Kauhawan kokouksessa:

Nuorisoliikkeen ohjelman puhtautta kansan nuorison walistamiseksi ei siis ole uskallettu epäillä mutta sen toteuttamiseen käytännössä ei waan olla tyytywäisiä. Totta onkin, että käytännöllistä nuorisoseuratyötä, joka lopultakin on kansan ydin, ei ole woitu kyllin tarmokkaasti, kyllin keskitetyin woimin ajaa. Tähän on tietysti osalta waikuttanut nuorisoliikkeen ohjelman luonnekin, jolla, perustuen nuorison itsekaswatusaatteen pohjalle, ei woi olla sitä kiihotta waa woimaa koota joukkoja kun esim puolueohjelmilla. Mutta ennen kaikkea on waikuttanut henkisten woimain puute ja se, ettei työtä ole woitu keskittää. Warsinkaan keskusseurat eiwät ole woineet ylläpitää sitä elimellistä ja lujaa henkistä wuorowaikutusta paikallisseurain kanssa, mikä on woimakkaan walistustyön ensi ehto. Niinpä owat paikallisseurat woineet wuosikausia toimia suuntaan, joka ei nuorisoseura-aatetta ollenkaan wastaa, ilman että keskusseura on koettanut muutosta saada aikaan.

Tämä on kaikinpuolin totta, joskaan ei hywäksyttäwää. Nykyinen puoluetaistelu on saanut sen luorteen, että se ehdottomasti tahtoo temmata kaikki mukaan ja miten woisikaan nuorisoseurojen waha ohjelma tällaisissa olosuhteissa tarjota tyydytystä toiminnanhaluisille nuorisolle. Toseltapuolen on wäärin, että nuorisoseurat kierrellen kaarrellen koettawat wälttää yhteiskunnallisten asiain käsittelyä. Eikö olisi moninwerroin parempaa, jos tasapuolisesti ja ennakkoluulottomasti käytisiin arempiakin kysymyksiä käsittelemään, sillä silloinhan woisimme olla warmat ainakin siitä, että kysymykset tulewat monipuolisesti käsitellyksi ja awaisi monenkin silmät useassa suhteessa.

*) Tilanpuutteen takia myöhästynyt

Tehkää Jouluostoksenne

J. TIRKKOSELLA!

Joululahjoiksi sopivia esineitä tulen täst'edes pitämään esillä sekä näyttelyakkunoissa että liikehuoneustoon järjestettyinä.

Käytännöllisiä Joululahjoja ovat Puolivalaistut Pellavaiset

Pöytäliinat,

joita myyn seuraaviin hintoihin:

Suuruus	180×240.	Kappaleelta Smk.	7: 50
„	180×270.	„ „	8: 80
„	180×300.	„ „	10: —
„	180×330.	„ „	12: 20
„	180×370.	„ „	13: —
„	180×590.	„ „	16: —

Hienoja, Värillisiä, Pellav.

Kahviliinoja.

Suuruus	90×90.	Kappaleelta Smk.	2: 50
„	120×120.	„ „	3: 75
„	170×220.	„ „	8: 25

Kirjavia kukkasellisia

Pöytäliinoja,

Chenille-kudosta: 1:80; 2:50; 2:75 kappaleelta.

Hienoja Plyysipöytäliinoja.

Gobeliineja seinäkoristeiksi.

Lepotyynynpäällisiä

sievillä hollantilaisilla kuvilla.

Kaikenlaisia

Koristeliinoja ja Liehtareita

mitä kuosikkain valikoima.

Nenäliinoja on Jouluksi hankittu mitä monipuolisin varasto. (Katso Näyttelyikkunaa Kuninkaankadun puolella).

Nenäliinalaukkuja Lapsille.

Talveksi suositan Halpoja villaisia **Käsineitä** sekä **Talvihansikkaita** ja **Rukkasia.**

Moheerihuivia Trikoohuivia, Kaulahuivia,

silkkisiä ja puolisilkkisiä.

Kukkaroita — Käsilaukkuja — Kapsäkkejä.

Kestävimmät Akkunaverhot

ovat meidän uudet, **kerratuista langoista** kudotut laadut.

Ilman Reunanauhaa: 30 p. metriltä. — **Reunanauha toisessa reunassa: 35 p. metriltä alkaen.**

Naisten Pukukangasosasto on entuudestaan tunnettu sekä **Laatujen kelpoisuuteen** että **Kuosien aistikkuuteen** nähden.

Tätäkin Joulua warten on Kangasosastooni järjestetty mitä monipuolisin varasto

Naisten Pukukankaita — ja Puserokankaita

Sileitä, kestäviä laatuja, uusissa väreissä. — **Hienoja Uutuuskankaita** tämän vuoden kuosia. — **Oravaisten halpoja Talvikudoksia.**

Vill. Flanelleja, pestäviä, kutistumattomia. — **Raidallisia ja Ruudullisia** laatuja.

Täyttääkseni yleisön puolelta usein lausutun toivomuksen, olen järjestänyt **Herrain Pukuneulomoon** uuden hintaluokan, jonka kautta Pukuneulomostani voi nyt saada kuosikkaita, käytännöllisistä koti- ja ulkomaisista kankaista valmistettuja pukuja **Smk:sta 80: — (netto) alkaen. Tekotapa ja kuosi on aivan sama kuin korkeammissakin hintaluokissa.**

6855

Polttakaa **BANZAI**

A. B. EKBERG Osakeyhtiö, Helsinki.

6403

Päinwastaiseksi muuttuu asia jos kokematon nuorisо, jolle nuorisoseuroissa on koetettu istuttaa luulo, että politiikka on waarallista, joskin pahaa, joutuu puolueremmellysten keskuuteen esim. jonkun puolueseuran toiminnassa. Se ainoa autuaaksi tekewä oppi woi häntä mielniiteen ihanteitten tawoittelu, jotka aina pysywät ihanteina ja hän toiseraantuu yhä enemmän nuorisoseurasta ja entisistä towereistaan. Kaikki hajaantuwat eri leireihin ja entisetkin yhdyssiteet höltywät. Tämäkö olisi walttämätöntä isänmaan onnelle? Ei, päinwastoin! Wartukoon nuorisо kesken puolueriitojen yhtenäiseksi kansaksi. Toteuttakoon puolueitten ohjelmista sen, mikä on hywää, waan jättäköön syrjään itseksiäät pyyteet.

Toiset kysymykset, kuten esim. uskonnollisten kysymysten käsittely ei ole walttämätöntä, sillä nuorisо ei ole kypsynyt näin sywällisiä asioita arwostelemaan, sillä heillä ei ole kokemusta. Parempi on, että he omassa itsessään kehittäwät wakaumuksiaan eiwätkä lainatuilla lauseilla julkisuudessa ratsastele.

Suunnan muutoksen täytyy tapahtua ja paraillaan onkin usealla taholla jo oireita jotka selwästi kuwastawat nuorison harrastuksissa tapahtumutta muutosta.

Ken weltto ois',
Se jäätöön pois!

Käytännöllinen nuorisoseuratyö on järjestettäwä lujasti ja keskusseurain tulee walwoa, ettei nuorisoseuroissa pääse wallalle kewyt ja harkitsematon suunta, waan missä puuttuu henkisiä työwoimia, siellä tulee puhujain y. m. kautta herättää sellaisia.

Nuorison on tulewaisuus! Uusin woimin tulee käydä niitä kysymyksiä toteuttamaan, jotka jo kauwan owat olleet kilpeemme piirrettyinä. Kansan sywien riwien henkinen kohottaminen on ollut pääasiallisena ydinkohtana. Ryhtykäämme nyt kohottamaan niitä sekä henkisesti että aineellisesti ja kootkaamme joukkomme suureksi, ei ohjelman, waan sen käytännöllisen toteuttamisen awulla.

Suuntaa ei tarwitse neuwoa, sen neuwoo parhaiten työ. Pääasia on waan, että asetutaan warmalle wakaumuksen kannalle ja unohdetaan itseksiäät pyyteet ja pyrkimykset. Aatteet kohottakoot puhtaina ajan aallokosta!

P—io.

— **Tampereen Nuorisoseuralla** on wuosikokous tänään klo 7 i.-p. Taistossa. Tilaisuudessa toimitetaan waalit ensi wuotta warten, sekä keskustellaan seuran wastaisesta toimintatawasta. Kokouksen päätyttyä alkaa perhe-iltama seuran jäsenille. Ohjelmasta mainittakoon esitelmä nuorisoseurain suhteesta puolueihin, jonka pitää rautatienwirkamies K. Waurio, sekä muuta wapaata ohjelmaa. Jokaisen jäsenen ehdoton welwollisuus on saapua kokoukseen, sillä esillä olewat kysymykset owat siksi tärkeitä, ettei niitä saa wälinpitämättömyydellä siwuutaa. Samoin waalit.

— **Rautoon nuorisoseuralla Sääksmäellä** on kokous t. k. 9 p:nä.

— Akaan Nuorisoseuran ensi sunnuntaiksi ajottu kuukausikokous, on sattuneesta syystä peruutettu.

Jouluostoksien tekijät huomatkaa.

Jouluwarastoistaan owat seuraawat toiminimet lehdessämme ilmoittaneet. Luetteloa tulemme jatkamaan.

J. Tirkkonen, Kangasosasto.
Kirjapaino Suomi.
G. E. Engwistin Räätälin liike.
Y. Emil Waarnan sekatawarakauppa.
Kultasepänliike M. W. Tuomela.
Osuuskunta Wäinämöisen Kirjakauppa.
J. Nymanin Walokuwaamo, Hämeenk. 10.
J. Ahokkaan Kangaskauppa, Hämeenk. 11.
M. Roosin Leikkikalukauppa, Kuninkaank.
Alfr. Kordelinin Jälk. Kangaskauppa, torin warrella.
Amalia Lindfelt, Kuninkaank. 43, Käsityöitä.
Kustannus O. Y. Otawa, Helsinki.
Werner Söderström O. Y. Porwoo.
K. H. Nordqwistin Räätäliliike.
G. Helminen, jalkineliike.
J. & W. Pahlman, sekatawara ja kangaskauppa, konsuli Blomin talo.

Kirjallisuutta ja taidetta.

— **Ruotsalais-suomalainen Teatteri** esitti ellen täällä Shakspearen kuulun murhenäytelmän „Romeo och Julia". Nimiosissa esiintyiwät Romeona herra H. Franzen ja Juliana rwa Aili Tanner, esittäen, warsinkin wiimemainittu, osansa erittäin onnistuneesti. Muut osat esitettiin jotenkin keskinkertaisesti, joitut wielä huonomminkin; esityksen muuten ehkä suotuisan yleiswaikutuksen pilasi warsinkin „Imettäjän" tympäsewän liioteltu karikeraus.

Yleisöä oli kowin wähän.

—nta.

OTAVAN kustannuksella on juuri ilmestynyt:

Kaarlo Atra. **VALHETTA.**
Kertomus, esikoisteos. Tekijän piirtämät kansi- ja wignettikuvat. Hinta 2: 75.
„Kaarlo Atran kirja on sujuvasti ja wälittömästi kirjotettu. Persoonallinen sävy siinä yleensä on hento, kaikkialla ilmenee herkkä sielu ja suuri kauneuden jano. Maailma hehkuu tulisissa wäreissä ja kuwastuu sairaaloiseen sieluun kiusaawana ja kuitenkin niin kauniina. Kirja on hienosti kirjotettu, kömpelyyksiä ei tapaa". Otteita arvostelusta.

Ain' Elisabeth Pennanen. **VOIMAIHMISIÄ.**
Romaani. Esikoisteos. Hinta 2: 75.
Tämä huomiota ansaitseva kirja on kirjotettu voimakkaasti ja lennokkaasti, osottaen tekijällä olewan harwinaisen rikkaan mielikuwituksen. „Voimaihmisiä" on epäilemättä mieltäkiinnittäwä esikoisteos.

6890

Helsinki, Kustannusosakeyhtiö OTAVA.

Kolme arwokasta kirja-uutuutta:

Maila Talvio.
LOUHILINNA. Tarina wanhasta talosta.
Hinta 3 mk. 50 p.

V. A. Koskenniemi.
RUNOJA. Hinta 2 mk. 50 p.

Ingeborg Maria Sick.
Harmaa pikku kissa.
Kertomus.
Hinta 2 mk. 50 p.

WERNER SÖDERSTRÖM, Osakeyhtiö.

6887

TEHTAAN MERKKI SUOMEN KULTASEPPÄ OSAKEYHTIÖ FABRIKS MÄRKE

KIHLA-, VIHKI-, MUISTO- ja

Jalokivisormuksia

Kulta-, hopea, uusihopea- ja nikkelitawaroita.

Kelloja, kellonperiä, koristeita y. m.

Silmälaseja

mikroskooppia, kiikaria, lämpömittaria, ilmapuntaria, stereoskooppia y. m. optillisia esineitä monipuolisin valikoima paikkakunnalla. Kelloja, silmälaseja y. m. korjataan huolellisesti ja nopeaan.

Edullisin ostopaikka

Suomen Kultaseppä O. Y.

Tampere. Kauppak. 8. — **Helsinki.** Aleksanterink. 15. — **Turku.** Aurakatu 7.

3630

Postimerkkiä t. l. konttorissa.

Kiwen teosten kuwittaminen.

Kuten muistetaan, asetti Suomalaisen Kirjallisuuden Seura muutamia wuosia sitten waliokunnan pohtimaan Aleksis Kiwen teosten kuwittamista koskewaa kysymystä. Aikoinaan antoi tämä waliokunta seuralle sen lausunnon, ettei seura woisi kiinnittää warojaan tähän yritykseen, waan woisi seura jättää yritykseen toteuttamisen jollekin yksityiselle kustantajalle, joka woi antaa takeita siitä, että kuwitus tulee teosten arwon mukaiseksi. — Tämän lausunnon mukaisesti päätti seura silloin asian jättää riippumaan yksityisistä kustantajista.

Nyt on maisteri Yrjö Weilin ottanut tämän yrityksen toteuttaakseen. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuralle lähettämässään kirjelmässä hän on ilmoittanut tehneensä sopimuksen taiteilija Aksel Gallen-Kalelan kanssa „Seitsemän weljeksen" kuwittamisesta ja taiteilijan jo walmistaneen kuwat, joita tulee noin 200. Kun teoksen kuwittamisyritys on jo näin pitkälle edistynyt on hra Weilin pyytänyt seuralta oikeutta julaista kuwitetun painoksen „Seitsemästä weljeksestä."

Keskiwiikko-illan kokouksessaan päätti seura walmistuswaliokunnan ehdotuksesta myöntää hra Weilinille pyytämänsä luwan, koska taiteilja Gallen-Kalelan nimi antaa takeet siitä, että työ tulee hywin suoritetuksi.

— **Eteenpäin kalenteri kansalle VI w. 1907** on ilmestynyt painosta ja sisältää artikkeleita: Silmäys Suomen sosialidemokratiseen liikkeeseen w. 1906, kirj. Y. S.; Suomen kansan eduskunta, kirj. Y. M.; Wiimeinen istunto, kirj. Printer; Naisten äänioikeus- ja waalitaisteluista maassamme, kirj. Hilja Pärssinen; Lapsenmurhista kirj. Fanny Davidson; Sosialismin yleismaailmallinen luonne kirj. W. A. Malinen; Karl Kautsky; Kuwia Brysselistä, kirj. Y. S.; Nainen kirj. A. Huotari; Antaa numeroiden puhua (Wähän maanwuokratilastoa) kirj. Ktr.; Sosialistinen maanwiljelysjärjestelmä, kirj. T. Tainio; Rooman keisari, kirj. Aug. Mauri Angerwo; Rautatieläisten liiton merkitys sosialidemokratisena järjestönä, kirj. A. R.

Runoja: Jo nousee, kirj. Kaatra; Sekaforto, kirj. A. M. Angerwo; Raatajamuorisolle, kirj. Hilja Liinamaa; Salome tanssii, kirj. Kaatra Tulta, kirj. Terho; Lyökää kättä korwen siskot, kirj. Kaatra; Oiällös — — — kirj. Terho; Merellä, kirj. Aug. Mauri Angerwo; Lemmikille kirj. Laina L—o; Wakolilja, kirj. Urho Haapanen; Lokakuun 1 pnä 1906 kirj. M. S.; Tuonen walta, kirj. A. M. Angerwo; Wapauden laineet, kirj. Urho Haapanen; Iske ja tulta, kirj. Terho; Eteenpäin, kirj. Jukka Pohjola.

Kuwia: (Koko siwun) Seppä; Ne molemmat wanhat; Muutamia työwäenhenkilöitä (39 henk. kuwat); Teidän lakinne ja Teidän oikeutenne; Hyween taistelu paheen kanssa; Työwäen äänenkannattajia; Työwäen kirjallisuutta; Andromeda ja Perseus; Tullitariffi; Kuoleman jälkeen; Mars ja Wenus; Sota; Wanhat Jumalat hädässä; Kleopatra; Tamino ja Pamina; Kunnioitukseen osoitus; Niiliryhmä; Kilpa-ajaja; Katumaton syntinen; Wedenneito; Agitaattori; Sika jouluwuorolla; Leski; Leijona ja Pawian; Taistelu eläinmaailmassa, Hornansyöksy; Wapautunut Prometheus; Sabinin puolustus; Kirke; Työn ritarien juhlakulkue; Kahden siwun kuwia: Taistelu olemassa olosta; Kummitus Hornankalliolla; Muita kuwia: Teollisuus; Wenäläisten towerienme kohtalo; Ruotsin maajärjestön kokous w. 1906; Työwäen agitaattoreita w. 1906; Torpparien edustajakokous w. 1906; Tampereen järjestyneiden työläisemäntien kokous w. 1906; Poliisit waaliwalmistuksissa; Wiimeinen neuwo; Salome saa Johanneksen pään; Kehitys; Karl Kautsky; Meilläkin on paawi; 12 kuwaa Brysselistä; Nykyajan Tantalus; Pikku Kallen ja Mopen onkimatka; Weli ja sisar; Liiallisen woimisteluinnon seuraukset; Maailman suurin kauppalaiwa; Waltain piirileikki; Panttilaitoksessa; Kansan rauhoitus; Duuman awaus; Walkolilja; Kohtuuden miehiä; Kemijoen tukkityöläisiä; Tampereen tehtaitten 40 lakkouhria; Juoru; Brysselin Kansantalon juttutupa; y. m.

Kalenteriin sisältyy täydellinen almanakka auringon nousuineen ja laskuineen sekä omanperäisillä wigneteillä warustettuna.

Siwuja on 160 ja hinta 1 mk. 75 p. korukansissa, 1 mk. 35 p. hienoissa pahwikansissa ja 1 mk. nidottuna.

Kalenteria saadaan useista kirjakaupoista, työwäen lehtien konttoreista ja osoitteella: M. W. Wuolukka, Tampere.

— **Kyläkirjaston kuwaletti** B-sarja n:o 11 on ilmestynyt ja sisältää: J. H. Erkko. Muotokuwalla, kirj. O. W. L. Merkillisiä siirto oita. Leopold Katscherin mukaan. 1. Buenos Amigos. — 2. Ofuusweljeskunta — 3. Waite wapn anarkistit. Pyydä kuiwaamassa. P. A. Laurénin maalaus. Laukaus pimeässä. Ameri kalainen kertomus. Amerikan humituksia. 4 kuwella. Pat. Kertomus, kirj. Maria Corelli, suomennos. Kansalaisen kirjahyllyltä. Marraskuun katsaus. Kuwa Fonarnaja-kadun ryöstöstä Pietarissa. Sota. Wereshtshaginin maalaus.

Venäjältä.

— **Murhayritys suuriruhtinas Wladimiria wastaan.** Parisista ilmotetaan että suuriruhtinas Wladimiria wastaan eräs nuori mies wiime lauwantaina teki murhayrityksen. Hän saapui hôtel Continental'iin mukanaan suuri kukkawihko, minkä hän tahtoi suuriruhtinaalle jättää. Miehen esiintyminen oli kuitenkin siksi epäilyttäwän näköistä että hänet pidätettiin ja tarkastettiin, jolloin kukkawihkosta löytyi pitkä, teräwäksi hiottu tikari.

Ulkomailta.

Japani ja Yhdyswallat.

Japanin ja Yhdyswaltain kireät wälit, mitkä johtuiwat Kaliforniassa oleskelewien japanilaisten lapsien koulunkäynnistä, näyttiwät wähän aikaa sitten Roosewelt'in wälityksestä parantuneen hiukan. Waan kun kalifornialaiset jotenkin röyhkeästi selittiwät ettei Roosewelt asiaa lainkaan käsitä ja että he kyllä osaawat itsekin japanilaisensa hoitaa, herätti se mikadon maassa kowin pahaa werta. Kuinka kiiwasta japanilaisten kiukku on, näkyy Yokohamassa olewan amerikalaisen pääkonsulin kertomuksesta, jossa hän sanoo Japanin hallituksen, waikkapa asewoimalla ajawan waatimuksensa perille. Warustelujen wakuuttaa pääkonsuli olewan jo täydessä käynnissä ja lisää että sodan puhkeaminen ei lainkaan ole mahdoton. Paljon walepukusia japanilaisia upseereja oleskelee Filipineillä*) ja muutamilta heistä on löydetty kartoja, maihinnousupaikkoja koskewia muistiinpanoja y. m. Yhdyswallat eiwät merellä pysty mittelemään woimiaan Japanin kanssa ja yksin San Franciskon edustalla toimeenpannulla laiwastomielenosotuksella woitaisiin unioni nöyryttää.

„Dagens Nyheterille" saapuneessa, tätä asiaa koskewassa yksityisjähtöjanomassa ilmotetaan että Roosewelt'in esiintyminen on waikuttanut rauhottawasti. Hallitus Washingtonissa on waatinut Yokohaman pääkonsuli Millerilta selityksen hänen tiedonantonsa wuoksi eräälle San Franciskolaiselle lehdelle että japanilaiset owat walmiit sotaan Yhdyswaltain kanssa koulurian wuoksi. Kalifornialainen parlamentinedustaja Hayes, joka on tehnyt lakiehdotuksen japanilaisten yhdenwertaisuudesta kouluissa, on tänä päiwänä ilmoittanut, ettei hän ole ollut tietoinen mistä Japanin puolelta on esitetty sellaisia uhkauksia. Hän on kuitenkin ilmoittanut, ettei hän ole muuttanut ehdotuksensa sisällystä, waan on ehdotuksen tarkoituksena ainoastaan ollut estää japanilaisten pääsy koulujen kautta Yhdyswaltain kansalaisiksi. Hallitus on ilmoittanut, ettei Japani ole ottanut mitään osaa Hawaijin saarten kysymykseen, waan on Japani ilmoittanut ettei se